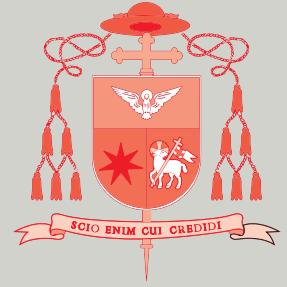

Butlletí

BISBAT DE TERRASSA

Gener-Febrer 2025

Butlletí del Bisbat de Terrassa

Núm. 52 (2025) I

28 de febrer

Redacció i administració:

Bisbat de Terrassa. Mitjans de Comunicació Social

c/ Vinyals 47-49, 08221 Terrassa - Tel. 93 733 71 20; Fax 93 733 70 95

A/e: bisbatdeterrassa@bisbatdeterrassa.org

Església
Diocesana

Bisbe diocesà

Decrets

Dispensa d'assistència per les celebracions dels dies de Sant Josep i de Sant Jaume

DECRET 03/25.- Terrassa, 19 de febrer de 2025

Atès que el calendari laboral de Catalunya per aquest any 2025 presenta com a dies feiners les solemnitats de Sant Josep, 19 de març, dimecres, i Sant Jaume, 25 de juliol, divendres;

Atès que aquestes dues solemnitats queden incloses en el precepte segons el cànon 1246§1 del Codi de Dret Canònic i els dies indicats per la Conferència Episcopal Espanyola;

Donada la importància d'aquestes solemnitats dins el calendari litúrgic, i preveient que molts fidels poden tenir dificultats per celebrar-les, a causa del treball;

PEL PRESENT decret disposem que:

1. En ús de les facultats que ens concedeix el cànon 87§1, dispensem per enguany de l'obligació de participar en la celebració eucarística i les altres obligacions derivades de les festivitats declarades de precepte a aquells fidels que poden tenir dificultats a causa del treball.
2. D'acord amb el cànon 1246§1 del Codi de Dret Canònic, es manté el precepte en aquells llocs on hagin estat decretades les citades solemnitats com a festes locals.

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Terrassa.

† Salvador Cristau Coll

Bisbe de Terrassa

Per manament del Sr. Bisbe

Mn. Eduardo Pire Mayol

Secretari General i Canceller

Autorització per la recollida de documents i testimonis

DECRETO 04/25.- Terrassa, 25 de febrero de 2025

Habiéndose decretado, en fecha 25 de mayo de 2015 (Decreto 09/15), la exhumación y el traslado de los restos mortales del Rvdo. Sr. Pere Bonastre Almirall, párroco de la parroquia de Santa María del Prat de Llinars del Vallés muerto presuntamente por odio a la fe en Lliçà d'Amunt el 7 de agosto de 1936, y trasladado al cementerio de Llinars del Vallés el 2 de marzo de 1940, desde el cementerio de Llinars del Vallés a la iglesia parroquial de Santa María del Prat de Llinars del Vallés;

Dado que en el momento de la firma del Decreto 09/15 el Rvdo. Sr. Joan Josep Recasens Juárez era el Párroco de Santa María del Prat de Llinars del Vallés, y se le autorizó (Decreto 10/15 de fecha 25 de mayo de 2015) a empezar una recogida eventual de documentos y testificaciones –*Ne pereant probationes*–, porque la distancia en el tiempo hacía probable que los posibles testigos, directos o indirectos, perecieran a causa de la edad o desapareciera documentación por descuido o desconocimiento;

POR EL PRESENTE decreto, autorizamos al Rvdo. Sr. Joan Josep Recasens Juárez, presbítero diocesano destinado en la actualidad como párroco de Sant Antoni de Pàdua de Sabadell, a que, ayudado por el Sr. Ernest Gallart i Vivé, de la Asociación Hispania Martyr, puedan continuar con la recogida eventual de documentos y testificaciones –*Ne pereant probationes*– sobre el Rvdo. Sr. Pere Bonastre Almirall.

Lo decreta y firma el Excmo. y Rvdmo. Sr. Obispo de Terrassa

† Salvador Cristau Coll

Obispo de Terrassa

Por mandato del Sr. Obispo

Mn. Eduardo Pire Mayol

Secretario General y Canciller

Aprovació dels Estatuts de la Cúria diocesana

DECRET 05/25.- Terrassa, 26 de febrer de 2025

Havent de proveir la cúria de la diòcesi d'uns estatuts que regulin el seu funcionament conforme a l'ordenament jurídic de l'Església;

Tenint en compte que el Decret *Christus Dominus* del Concili Vaticà II determina en el seu número 27 que la Cúria diocesana és l'instrument principal al servei del Bisbe pel govern de la diòcesi, que el Directori pastoral dels bisbes *Ecclesiae imago* (1973) desenvolupà els aspectes fonamentals d'aquesta institució, i que l'actual Codi de Dret Canònic, en el cànon 469 defineix com el conjunt d'organismes i persones que col·laboren amb el Bisbe en el govern de tota la diòcesi, principalment en la direcció de l'activitat pastoral, en l'administració de la diòcesi i en l'exercici de la potestat judicial;

Després d'haver-ho consultat en el Consell Episcopal, i vist l'informe jurídic de la Vicaria Judicial,

PEL PRESENT decret,

Aprovem i promulguem l'Estatut de la Cúria diocesana de Terrassa que serà publicat en el Butlletí Oficial del Bisbat de Terrassa, i que entrarà en vigor en el moment de la seva publicació.

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Terrassa.

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

Per manament del Sr. Bisbe
Mn. Eduardo Pire Mayol
Secretari General i Canceller

Comunicacions

Jornada per la Vida Consagrada

Terrassa, 10 de gener de 2025

Benvolguts germans i germanes,

Déu vos guard.

M'adreço a vosaltres un any més en la proximitat de la Jornada de la Vida Consagrada que coincideix amb el diumenge dia 2 de febrer, festa de la Presentació del Senyor.

La Delegació Episcopal per a la Vida Consagrada està organitzant la trobada amb els membres de vida consagrada presents a la diòcesi i que tindrà lloc el mateix diumenge 2 de febrer a les 17h en el Centre Borja, a Sant Cugat del Vallès. El lema de la jornada d'enguany és "Pelegrins, sembradors d'esperança", en plena sintonia amb l'any jubilar que estem celebrant a l'Església durant aquest any 2025.

Us convido doncs a trobar-nos amb motiu d'aquesta jornada en el Centre Borja i compartir una estona de reflexió que ens ajudi a descobrir com les persones consagrades sou cridats a ser veritables sembradors d'esperança allà on sou, a través de les obres apostòliques en les que participeu i en l'inseriment en la vida diocesana. Aquell dia jo mateix presidiré l'Eucaristia a les 18.30h amb tots vosaltres.

Agraeixo un any més la vostra presència evangelitzadora, el vostre testimoni de vida i la vostra col·laboració en l'edificació de la vida de la nostra jove diòcesi, que acaba de complir 20 anys d'existència.

Cordialment en el Senyor,

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

Trobada del clergat diocesà

Terrassa, 5 de febrer de 2025

Benvolguts,

Fa algunes setmanes que hem començat aquest nou trimestre, primer de l'Any Jubilar 2025. Com us he comentat diverses vegades, i recullo en la carta que us vaig enviar a l'Advent, trobo que és molt important la tasca de continuar trobant-nos per compartir les nostres inquietuds i desitjos. D'altra banda, com hem sentit diverses vegades al Sant Pare Francesc, a més de la proximitat amb Déu i amb els feligresos, és molt important la proximitat entre vosaltres, clergues, i amb el vostre bisbe.

Per això us convoco a una trobada de clergat, que tindrà lloc a l'edifici del Bisbat **DILLUNS 17 de FEBRER**. En aquesta ocasió tractarem de les concrecions del tema presentat a la trobada de Nadal i també se'ns presentarà el Sistema de Compliment Normatiu (*Compliance*) que s'està començant a implementar a la diòcesi.

L'horari de la jornada serà el següent:

- 09:30 Rebuda i esmorzar
- 10:00 Pregària
- 10:15 Presentació del Sr. Bisbe
- 10:30 "Vivència del ministeri ordenat avui. Concrecions"
- 11:45 Descans
- 12:00 "Sistema de compliment normatiu (*Compliance*) al Bisbat i a les parròquies". Ponent: Sr. Rafael Rich
- 13:00 Pregària de Sexta i cloenda del Sr. Bisbe
- 13:30 Dinar a peu dret al Bisbat

De cara a la inscripció us enviaran un formulari web des de Secretaria general. Esperant de poder-nos trobar en aquesta ocasió, rebeu la meua salutació i benedicció en Jesucrist, Bon Pastor,

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

Recés de preparació de quaresma pel clergat

Terrassa, 20 de febrer de 2025

Benvolguts,

M'adreço a vosaltres per convocar-vos a dos esdeveniments importants per a tots nosaltres.

El primer és el recés que ens prepararà per al temps de Quaresma, que començarà el Dimecres de Cendra, el proper 5 de març. El **recés** està programat pel proper **dilluns 3 de març** al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès (Carrer de Llaceres, 30) a les 11 del matí i acabarà havent dinat. El predicarà Mn. Lluís Suñer i Roca, Vicari general del Bisbat de Girona, sota el títol “Viure l’esperança des del nostre ministeri”. Durant el recés comptarem amb la presència de confessors per tal de poder rebre el sacrament de la Reconciliació i també hi haurà Adoració eucarística després de la meditació del matí i fins a la pregària de Sexta.

En segon lloc, tal com s’informava en la previsió de calendari del curs 2024-2025, convoco als preveres a la tanda d’**Exercicis espirituals** previstos durant el temps de Quaresma per a ells. Tindran lloc a la Casa d’Espiritualitat de la Mare de Déu de Montserrat de Caldes de Montbui (Paratge del Remei s/n. 08140 Caldes de Montbui) entre els dies **diumenge 23 de març al vespre i divendres 28 després de dinar**. En aquesta ocasió, els predicaré jo mateix, el vostre bisbe.

Com sabeu, els Exercicis espirituals són uns dies de gràcies que tots, absolutament tots, necessitem per a l’exercici del nostre ministeri i per viure més units al Senyor, el motiu i motor de la nostra vida, la nostra vocació i la missió que va unida a la crida.

Tant pel recés com pels Exercicis espirituals rebreu un enllaç web per correu electrònic per a poder-vos inscriure.

Esperant trobar-vos en aquestes trobades de pregària i fraternitat, us transmeto el meu sincer agraïment per tot el treball apostòlic que duu a terme. Rebeu també una cordial salutació i la meva benedicció de pare i pastor,

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

Aneu mar endins

El Bisbe fa la carta als reis (5 de gener de 2025)

La nit del 5 de gener és sempre una nit especial. Ho és pels infants i ho és també pels adults que, amb el pas dels anys, tot recordant la nostra infantesa, mantenim la il·lusió i els bons desitjos de ser millors i que també el món sigui millor.

En la festa de l'Epifania, que significa «manifestació», contemplem i revivim el fet que narra l'evangelista Sant Mateu, la visita d'aquells savis vinguts de terres llunyanes que seguint l'estrella cerquen més enllà del que veuen els seus ulls, un rei de pau, una realitat millor. I en la seva recerca van a parar a Maria i Josep i el nen faixat al bressol i li ofereixen en el que porten: or, encens i mirra. Però abans han hagut de passar pel rei Herodes, presència i expressió del mal en el món, que assetja a l'infant nascut a Betlem i també a nosaltres. Ara, però, fixant-me en els regals que aquells mags ofereixen a Jesús, voldria fer també jo la meua carta als reis com a bisbe.

L'or és quelcom que té un gran valor, un producte digne dels reis. En la tradició de l'Església està associat a la reialesa de Jesucrist. Ell és el Senyor, el Rei de tota la creació, un veritable rei que dona la vida pels seus perquè puguem experimentar el goig de ser fills de Déu i germans els uns dels altres. El meu desig és que aquest Rei es faci present en la vida de tots, especialment en les famílies amb dificultats, en els emigrants que cerquen una vida millor amb el risc de perdre-la, en els joves que aspiren a trobar un sentit a la vida, en les persones grans que viuen soles o en residències, penso que en els que per circumstàncies adverses no els és fàcil trobar motius d'esperança. En la meua carta demano a Déu que amb l'ajut i solidaritat de tots, persones, institucions i administracions, puguin trobar un motiu per viure amb esperança.

L'encens, el segon regal a Jesús, és el perfum que puja fins a Déu, i és utilitzat en moltes celebracions a l'Església. Si l'or s'ha identificat amb la reialesa, tradicionalment l'encens s'ha associat al que s'ofereix a Déu mateix: la pregària, l'acció de gràcies, els patiments i les joies ofertes com a sacrifici cremat a l'altar de Déu. El meu desig en aquest dia és que l'Església sigui cada vegada més imatge de Jesucrist, que s'ofereix per la redempció de la humanitat. Penso en els preveres i diaques que serveixen als germans a les

parròquies, moviments i institucions de la nostra diòcesi, enmig d'un món complex, en ambients i situacions no sempre fàcils, però amb una dedicació encomiable fent present l'esperança i l'amor de Déu. Penso també en els laics, les famílies, els voluntaris que sou a les parròquies, que formeu part de moviments i que col·laboreu des de diferents àmbits i institucions, des del vostre compromís baptismal fent present Déu en els ambients del treball, a l'escola, a la sanitat, a la cultura, etc. Demano a Déu que continuï sostenint la vostra fe i que ajudeu a viure l'esperança als altres.

Finalment, la mirra fa referència a la condició humana, la humanitat que es dignifica en el servei i l'entrega, encara que no sempre són reconeguts i valorats i sovint comporten dificultats i mort. En l'Església la mirra està associada a la imatge de Jesús com a profeta, que viu i transmet la veritat i l'amor de Déu, i que el porta a ser condemnat i morir a la creu. En la meua carta vull tenir presents tots els que s'esforcen per ajudar a fer una societat més justa, comprometent-se des del servei generós per la vida i la dignitat de les persones. Penso en els servidors públics, en els que defensen i acompanyen la vida des dels seus inicis fins a la seva fi natural, en els que ajuden els altres des de la seva professió viscuda com a vocació, en els que arriquen pels altres, en els voluntaris en tantes institucions, etc. Per a tots ells, signes d'esperança en la nostra societat, demano que no defalleixin en aquesta esperança.

Són els meus desitjos, que presento com a pregària al Senyor en aquest any nou que acabem d'iniciar marcat pel Jubileu de l'esperança. I us els ofereixo per compartir-los també amb vosaltres.

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

Quin regal tan gran! (12 de gener de 2025)

Aquest estiu, a la peregrinació amb els joves de la diòcesi al santuari d'Oropa, a prop de Torí, va haver-hi una cançó que ressonava repetidament: «Fill de Déu», traduïda d'una original en anglès. En ella, hi trobem la frase: «fill de Déu; Senyor quin regal que em feu!».

Possiblement agraïm poc al Pare del cel el gran regal de ser fills de Déu. I realment no és poca cosa aquest regal totalment immerescut que ens fa el Pare. Gràcies al Baptisme, participem d'aquesta vida nova, d'una vida on entrem dins la comunió entre Pare, Fill i Esperit Sant.

Pel Baptisme ens adherim a la Pasqua de Crist: morim a l'esclavitud pecat per ressuscitar a una nova vida, com a fills lliures. No hi ha regal més gran que ens hagin pogut fer en la vida: sigui a través dels nostres pares quan érem petits o hàgim estat nosaltres ja de més grans. La qüestió és que la filiació divina és un do, un regal del Pare que a través de l'Església, ofereix a tota la humanitat.

Per això, cal que recordem el dia del nostre Baptisme com un gran dia. Celebrem el sant, l'aniversari, l'any que ens vam casar... però sabem el dia del nostre baptisme? Si no ho sabem, sempre podem acudir a la parròquia on ens van batejar per consultar-ho. I així podrem donar gràcies a Déu especialment aquell dia. Els dies importants de la vida en fem memòria, encara que no ho celebrem especialment com pot ser també un aniversari de la mort d'un familiar. L'aniversari de Baptisme, podem celebrar-lo interiorment en el nostre cor, alegrar-nos pel gran regal que ens ha fet el Pare.

I és que entrar en aquesta vida nova suposa portar la nostra vida a un altre nivell. Suposa que tot allò que fem i arreu on anem estarem portant una presència especial de Crist en nosaltres. Pel Baptisme som temples de l'Esperit Sant, del mateix Esperit de Jesucrist, i per tant ens mourà a tenir els mateixos sentiments que Ell, parlar com Ell, estimar com Ell, actuar com Ell.

Tanmateix, el Baptisme és una llavor plantada en terra fèrtil, però que necessita l'aigua per créixer. No és una vida que es pugui portar al marge del Senyor, que l'ha comunicat una vegada per sempre, i que no necessita cuidar-se, sinó que necessita tornar cada dia a la font d'aquesta nova vida. Cal alimentar-la perquè creixi i no quedi raquítica, amb la pregària assídua, amb els sagraments, amb les obres de misericòrdia... només així el nostre regal arribarà a ser gran de veritat.

Aquest diumenge que celebrem la festa del Baptisme del Senyor és una bona ocasió de fer-nos més conscients de tot el que suposa haver entrat a formar part de la gran família de Déu, i que suposa que tenim un mateix Pare i que l'altre és el meu germà. Jesús es va fer home com nosaltres, es va fer batejar per Joan, perquè tinguem la seva vida de fills. Escoltem avui també la veu del Pare que obrint-se el cel i mirant-nos exclama: «Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut» (Lc 3,22).

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

«Ho creus això?» (Jn 11,26) (19 de gener de 2025)

Cada any, del 18 al 25 de gener, celebrem l'octavari –vuit dies– de pregària per la unitat dels cristians; i durant aquests dies, cristians de totes les confessions religioses de tot el món ens unim en una pregària comuna per demanar que es compleixi el desig de Jesús: «Que tots siguin u, com tu Pare estàs en mi, i jo en tu. Que també ells estiguin en nosaltres, perquè el món cregui que tu m'has enviat» (Jn 17, 21).

El tema d'aquesta Setmana de Pregària, «Creus això?», està basat en el diàleg entre Jesús i Marta quan va visitar la casa de Marta i Maria a Betània després de la mort del seu germà Llàtzer. Ella li va respondre: «Sí, Senyor: jo crec que tu ets el Messies, el Fill de Déu, el qui havia de venir al món». (Jn 11, 27). La pregunta de Jesús s'adreça també a nosaltres, creiem que Jesús és veritablement el Fill de Déu?

Aquest any 2025 es commemora el 1700 aniversari del primer Concili Ecumènic cristià, celebrat a Nicea, prop de l'antiga Constantinoble, l'any 325 dC. Aquesta commemoració és una oportunitat única per reflexionar i celebrar la fe cristiana comuna, expressada en el credo formulat durant aquest concili, una fe que roman viva i fecunda als nostres dies i que proclamem els diumenges a la Missa dominical. La Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians 2025 és una invitació a retornar aquesta herència comuna i aprofundir en la fe que uneix tots els cristians.

El Concili de Nicea va ser convocat per l'emperador Constantí quan l'Església, acabada de sortir de la clandestinitat i la persecució, començava a experimentar com n'era de difícil compartir una mateixa fe en els diferents contextos culturals i polítics de l'època. L'acord sobre el text del Credo consistia a definir el fonament essencial sobre el qual edificar les comunitats locals que es reconeguessin com a Esglésies germanes. A les dècades anteriors havien sorgit desacords entre els cristians, disputes que versaven sobre assumptes molt diversos, sobre tot el tema de la naturalesa de Crist i la seva relació amb el Pare. El text del Credo aprovat utilitzava la primera persona del plural, «Creiem...», aquesta forma posava l'èmfasi a expressar una pertinença comuna. Com ja he dit és una de les fórmules que recitem cada diumenge a l'Eucaristia.

La Setmana de Pregària per la unitat dels cristians d'aquest 2025 ens convida, doncs, a inspirar-nos en el llegat de fe que tenim en comú i a aprofundir en la fe que uneix tots els cristians. En alguns llocs aquesta

pregària s'expressa amb una pregària conjunta, que nosaltres tindrem di-vendres dia 24 de gener a les set de la tarda a la Catedral del Sant Esperit.

Creiem en Jesucrist, el Fill de Déu, el Messies que havia de venir al món, i creiem en el seu amor que ha de ser el fonament de la unitat: «Tal com el Pare m'estima, també jo us estimo a vosaltres, manteniu-vos en el meu amor» (Jn. 15, 9).

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

Educació és esperança (26 de gener de 2025)

D'aquí a uns dies, el pròxim 31 de gener, celebrarem la festa de Sant Joan Bosco, sacerdot i pedagog, que va dedicar tota la seva vida a la tasca d'educació i formació dels infants i adolescents. És un veritable model d'educador i formador de persones, encara que no sempre prou reconegut en el nostre món actual. D'altra banda, el Papa Francesc ens ha recordat en el començament del nou any que «a causa de les guerres, les migracions i la pobresa, uns 250 milions de nens i nenes no tenen instrucció». Una afirmació alarmant amb què el Papa denuncia una catàstrofe educativa mundial en el seu vídeo amb la intenció per a l'oració d'aquest mes de gener del 2025: «Pel dret a l'educació».

En aquesta intenció de pregària per al mes de gener, el Papa Francesc defensa el dret a l'educació dels nens i joves que, a causa de les migracions i els desplaçaments produïts per les guerres i la pobresa no poden tenir cap mena d'instrucció. L'Església sempre ha tingut aquesta tasca entre una de les seves prioritats, per molts motius, especialment pel que suposa tenir la prioritat de la persona humana.

Però el tema de l'educació va més enllà de les situacions límits de guerres o catàstrofes naturals que impossibiliten l'educació d'infants i joves. Perquè si l'educació es redueix només a informació, i no sempre objectiva, o a temes i aspectes purament tècnics, podríem parlar també d'una crisi educativa total. Per què, si educar, és pura tecnologia, quina esperança queda per a la persona humana del futur? Construïm persones humanes o màquines?

Per això ja fa anys, el papa Benet XVI, en un missatge a la diòcesi de Roma parlava ja d'emergència educativa: «no n'hi ha prou amb una informació tècnica i científica per forjar homes i dones responsables a la seva família

i a tots els nivells de la societat. Per assolir aquest objectiu, cal privilegiar una educació en els valors humans i morals i proporcionar una formació que abasti totes les dimensions de la persona: individual i social, intel·lectual, tècnica, científica i moral. Es tracta, en definitiva, d'ajudar les noves generacions de manera que es permeti a cada jove prendre confiança en si mateix, esperar en el futur, preocupar-se dels seus germans i germanes i assumir el seu paper en el creixement de la nació, amb un sentiment cada vegada més agut de preocupació pel proïsme».

«Educar, deia el Papa Benet, mai no ha estat fàcil, i avui sembla ser cada vegada més difícil. Ho saben bé els pares de família, els mestres, els sacerdots i tots els qui tenen responsabilitats educatives directes. Es parla, per aquest motiu, d'una gran «emergència educativa», confirmada pels fracassos que troben massa sovint els nostres esforços per formar persones sòlides, capaces de col·laborar amb els altres, i de donar un sentit a la pròpia vida».

És una reflexió que ens ha de dur a prendre consciència de la importància de l'educació que és certament responsabilitat principal dels pares i la família encara que evidentment amb l'ajuda dels centres educatius i d'altres institucions. I tenint ben clar que el subjecte de l'educació és l'ésser humà, infants i joves que tenen dret a ser educats en els veritables valors que nosaltres, com a cristians, reconeixem que són necessàriament els de l'Evangeli.

Sant Joan Bosco ho va entendre bé això, i va esmerçar-hi tota la seva vida. I així ens va deixar un veritable exemple d'esperança. Tant de bo siguem a temps de replantejar-nos un tema tan fonamental com aquest a les nostres famílies, als centres educatius, a l'Església i a la societat. Tant de bo la nostra esperança es fonamenti en Aquell que dona sentit al present i al futur.

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

Consagrats, sembradors d'esperança (2 de febrer de 2025)

En el marc de l'any jubilar que estem celebrant a tota l'Església amb el lema «Peregrins d'esperança», avui celebrem també aquest diumenge la jornada de la vida consagrada que està també dedicada a l'esperança, amb el títol «Peregrins, sembradors d'esperança».

El papa Francesc, en la Butlla de convocatòria de l'any jubilar, assenyalava tot un conjunt d'àmbits en els quals la presència cristiana és important per transformar aquelles realitats dures en veritables motius d'esperança i la vida dels consagrats, en totes les seves formes, ha de tenir un paper important en aquesta transformació: «els signes dels temps, que contenen l'anhel del cor humà, necessitats de la presència salvífica de Déu, requereixen ser transformats en signes d'esperança» (núm. 7). Entre altres el pontífex fa referència a signes concrets, a situacions, que necessiten ser transformades: la pèrdua del desig de transmetre la vida, l'acompanyament dels infants i dels joves en el seu creixement i les seves aspiracions, els presos que experimenten el buit afectiu, els malalts amb els seus patiments, els migrants amb les seves expectatives frustrades, la gent gran, els ancians i els avis que tant col·laboren en la transmissió de la fe.

A la nostra diòcesi les persones consagrades exerciu els vostres carismes a través de les diverses institucions a les quals pertanyeu en tots aquests àmbits. Allà on sou el Papa us demana que amb la vostra consagració, amb la vostra vida sigueu veritables testimonis i signes d'esperança que va més enllà del que veiem amb els ulls, i que els manifesteu a través dels consells evangèlics que viviu. A més, el jubileu ha de ser una crida a revifar la vostra consagració i a tornar a sembrar veritables motius d'esperança en els diversos àmbits i realitats en les quals hi sou presents.

Per fer-ho ens pot acompanyar l'actitud d'aquells personatges venerables que trobem a l'evangeli de la Presentació del Senyor. Com Simeó cal estar empeltats en una relació profunda amb Déu a través de la qual la vida té el seu veritable sentit perquè està ancorada en l'esperança. Des d'aquesta relació, Simeó pot descobrir la presència esperançadora de Déu en el seu Fill Jesús, fet infant pobre, i pot transmetre paraules d'esperança, que poden sonar difícils i dures, però que responen al pla salvífic de Déu de redimir la humanitat. La paraula de Simeó és una paraula que se situa en el pla de Déu, amb la mirada posada en l'esperança definitiva que passa també per la creu.

I com Anna podem parlar a tothom de les meravelles de les quals som testimonis en la nostra vida. En les nostres converses, amb els gestos de proximitat, en els comentaris que fem, som convidats a transmetre esperança allà on a vegades tot semblaria portar més aviat al desànim o a la frustració. Els motius de l'esperança els tenim dins nostre.

En un món mancat d'esperança, la vostra vida ha de ser testimoni especialment d'esperança. Agraïxo la presència de tantes persones

consagrades en els diversos àmbits de l'església diocesana i que contribueixen a edificar aquesta gran família de la qual formem part.

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

Les meravelles de la creació (9 de febrer de 2025)

El Papa Francesc ha proposat, més d'una vegada, que hi ha tres expressions que tot matrimoni hauria de fer servir almenys una vegada al dia: si us plau, gràcies, perdó. Per això, podem imaginar uns esposos cristians, un matrimoni qualsevol que, després d'un dia feixuc de treball arriben el vespre a casa, després de dedicar un temps als fills escoltant-los, jugant, pregant, després de sopar i mentre els nens ja dormen comparteixen també ells un temps per escoltar-se, per pregar junts, per demanar-se perdó l'un a l'altra, demanant perdó a Déu, donant-li gràcies pels dons rebuts i manifestant-se aquest agraïment també entre ells. I segurament sense parlar gaire, potser mirant al cel i tot mirant-se l'un a l'altre, contemplen a Déu present amb el seu amor en els seus cors.

Certament, ens pot semblar aquesta una descripció no sempre real, encara que més aviat hauríem de dir que és un ideal que haurien de tenir present i viure els esposos, una actitud que hauria de ser habitual en aquesta comunitat de vida i amor que és el matrimoni i la família. I això, enmig evidentment dels problemes i les dificultats inherents de la vida en aquest món, perquè aquest projecte meravellós que és la família cristiana no deixa de ser un teixit de lluites i joies, de dificultats i consols que compta amb l'ajut de la gràcia de Déu que s'ha compromès en el sagrament del matrimoni a ser present el camí que suposa la vocació matrimonial.

Aquesta setmana que comencem se celebra a les diòcesis la Setmana de la Família i això ens ha d'animar a pregar per tots els matrimonis del món, especialment els cristians, i també pels joves que se senten cridats a aquesta vocació. Perquè el matrimoni, com a estat de vida, és una vocació que està inscrit en el projecte creador de Déu, que en el principi els creà a imatge i semblança seva, home i dona els creà, diu el llibre del Gènesi. El Senyor crida els esposos a reproduir sacramentalment l'amor, entrega i acollida de Crist i l'Església (cf. Ef 5,32). I com a tot sagrament, hi ha una presència especial de Crist conferint la seva gràcia per tal que els esposos puguin créixer en la santedat a través de veure Crist en l'altre cònjuge. No hi ha dubte que és una de les meravelles de la creació.

Ho recordava el papa Francesc a l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia*, n. 120: «El matrimoni és un signe preciós, perquè quan un home i una dona celebren el sagrament del matrimoni, Déu, per dir-ho així, es “reflecteix” en ells, imprimeix en ells els mateixos trets i el caràcter indeleble del seu amor. El matrimoni és la imatge de l'amor de Déu per nosaltres».

Així, aquells que tenen la vocació matrimonial, no només són cridats a ser imatge de l'amor de Crist i l'Església per a l'altre cònjuge, sinó per a tota l'Església. Els matrimonis han de ser un recordatori vivent de com Crist ha estimat l'Església: «l'estima tant, que s'ha entregat a la mort per ella» (Ef 5,25). I a la vegada que necessita la gràcia de Déu necessita també la fidelitat i la constància en la pregària i d'una autèntica espiritualitat matrimonial. I a més, aquesta «església domèstica» que és la família, així com comparteix l'amor de Déu entre ells ha d'estar oberta també a l'amor i l'acollida dels germans, especialment aquells que més ho necessiten.

El Senyor encomana als matrimonis una tasca preciosa, perquè si no n'hi havia prou amb ser reflex de l'amor de Crist i l'Església, també els crida a cooperar amb l'amor creador de Déu. A través de l'amor dels cònjuges, Déu dona llum a una nova vida, en la qual els pares hauran de ser intèrprets d'aquest amor que Déu els té. En la paternitat i la maternitat, els fills han de poder veure-hi i descobrir l'amor de Déu i la seva providència.

I així, fent junts cada dia el seu camí, l'un al costat de l'altre, mirant el cel, pregunten l'un per l'altre, pregunten pels seus fills, pregunten perquè l'Església els sàpiga acompanyar i perquè cada dia més joves descobreixin i valorin el gran tresor que ells han descobert, la gran meravella de la creació que és la família!

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

En la malaltia, esperança (16 de febrer de 2025)

Amb motiu de la Jornada Mundial del Malalt que celebrarem el dimarts vinent, el papa Francesc, en el context de l'Any Jubilar que vivim, ens convida fer-nos pelegrins d'esperança, de la veritable esperança de la qual ens parla sant Pau, aquella que no defrauda (Rm 5 5,5).

Tots sabem què és estar malalt, i sovint acostumem a dir que la salut només la valorem de debò quan la perdem. Però com mantenir-nos fermes

quan patim en la mateixa carn una malaltia greu? Quan a més dels nostres sofriments veiem també patir a aquells que ens estimen i que estimem? En aquestes situacions necessitem un ajut superior a nosaltres ens diu el papa Francesc en el seu missatge d'aquesta Jornada, necessitem l'ajut de Déu, de la seva gràcia, de la seva Providència. Per això el Papa, en el seu missatge per aquesta Jornada, ens proposa reflexionar en tres aspectes importants: l'encontre, el do i el compartir.

En primer lloc, l'encontre, la trobada, perquè el patiment, físic o espiritual, ens obre la porta a un encontre més intens amb el Senyor. A la vegada que experimentem la fragilitat física, psicològica i espiritual sentim la proximitat i la misericòrdia de Déu que, amb la seva encarnació ha compartit els nostres sofriments.

I això ens porta a una segona reflexió, el do. Perquè mai com en el patiment ens adonem que l'autèntica esperança ens ve del Senyor, és un do seu. De la seva Pasqua ens ve la certesa que només en la Resurrecció de Jesucrist la nostra vida troba el seu sentit en l'esperança, en l'horitzó del més enllà de la mort que a tots ens arriba. Només de la Pasqua ens ve la certesa que res, «ni la mort ni la vida, ni els àngels ni els principats, ni el present ni el futur, ni els poders espirituals, ni allò alt ni el profund, ni cap altra criatura ens podrà separar mai de l'amor de Déu» (Rm 8,38-39). I d'aquesta «gran esperança» en deriva qualsevol raig de llum que ens permet superar les proves i els obstacles de la vida. No només això, sinó que el Ressuscitat també va amb nosaltres, fent-se el nostre company de viatge, com amb els deixebles d'Emmaús (cf. Lc 24,13-53). Com ells, també nosaltres podem compartir amb Jesús el nostre desconcert, les nostres preocupacions i les nostres desil·lusions, podem escoltar la seva Paraula que ens il·lumina i ens permet reconèixer-lo present en la fracció del Pa.

I així arribem al tercer aspecte, el de compartir. Ell ho ha compartit tot amb nosaltres, tot excepte el pecat, però també el patiment. Compartir és una manifestació d'amor, i restant al costat d'un llit, a un hospital o a casa, el malalt experimenta que és estimat per Déu i els que l'acompanyem descobrim que el que Déu ha fet amb nosaltres, nosaltres ho hem de viure també amb la nostra presència moltes vegades silenciosa al costat dels germans malalts, fent així visible, tangible la presència i l'amor del Senyor. I més si pensem que malalts ho som tots, avui tu i demà jo, i que compartim l'experiència de la fragilitat que ens fa descobrir que som estimats, per Déu i també pels germans.

Així, tots els qui participeu en aquesta missió, sanitaris, sacerdots, persones consagrades, voluntaris de la pastoral de la salut, malalts, tots, rebeu el meu agraïment perquè compartiu amb Jesús i amb el germà malalt l'amor que Déu ens té.

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

Perquè és important la classe de religió? (23 de febrer de 2025)

Moltes vegades m'he trobat amb mestres i professors de la diòcesi, en reunions o en les peregrinacions diocesanes, perquè m'interessa conèixer el treball que es duu a terme a les escoles, compartir les dificultats que actualment comporta aquest àmbit, recolzant la tasca que es fa en la formació d'infants, adolescents i joves.

I una de les característiques que ens trobem sovint és el dèficit en la formació religiosa. No només en la formació cristiana com a tal, sinó en els coneixements més bàsics de la religió com un dels elements que formen part de totes les cultures, de la vida humana a tot arreu, i que de fet es troba en els fonaments de la nostra història i de la nostra cultura. Entrar en una església i contemplar la bellesa que s'hi respira demana saber captar els signes i símbols que estan plasmats en els retaules, les imatges religioses, o la mateixa disposició del temple.

Això em porta a reflexionar sobre la importància de la formació religiosa en el procés de creixement de la persona i, en concret, en una eina que tenim a l'abast com és la classe de religió, que s'ha d'oferir lliurement en els centres tant concertats com públics i que és un dret dels pares i de les famílies, un dret seu i no dels estaments públics i polítics. Els pares i mares són els responsables últims de l'educació dels seus fills.

La classe de religió no és catequesi, ja que no té com a finalitat el creixement espiritual i religiós de l'infant. La seva finalitat és oferir uns coneixements bàsics per entendre la dimensió religiosa de l'ésser humà, la nostra cultura, la nostra història, la nostra identitat real. Per conèixer la nostra religió i no ser un analfabet cultural quan es visiten temples, es veuen pel·lícules, s'escolten concerts o es llegeixen llibres.

Alguns pares o mares pensen erròniament que no cal inscriure els seus fills a la classe de religió si ja fan catequesi a la parròquia. Els haig de dir que són àmbits diferents, complementaris i que cada un d'ells aporta el que l'altre no pot fer, amb finalitats pròpies de cada un d'ells.

La classe de religió no és tampoc estrictament cultura religiosa. La classe de religió va més enllà, ja que presenta com la religió cristiana es troba a la base i fonament de la nostra cultura, i amb els seus principis ètics i morals ofereix una visió necessària per entendre el que han estat els moviments socials, culturals i polítics al llarg de la història. La classe de religió catòlica és una oferta que es fa des de l'Església Catòlica dins el marc de llibertat religiosa que reconeix la Constitució Espanyola i els acords entre l'Estat Espanyol i la Santa Seu, de la mateixa manera que altres religions, en virtut dels acords propis amb l'Estat també poden oferir.

Hem de prendre consciència de la importància i de la urgència de sol·licitar la classe de religió per als infants i adolescents i, a la vegada, valorar tot el treball que fan els mestres i professors de religió, en situacions moltes vegades complicades i difícils per la percepció desenfocada que sovint es dona de la seva tasca. Tenen el tot meu reconeixement i agraïment en la seva missió i necessiten el recolzament de la diòcesi i de tota la comunitat educativa.

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

Activitats del Sr. Bisbe

Gener

- Dia 1: Missa de Santa Maria, Mare de Déu, amb benedicció apostòlica a la Catedral a les 12h
- Dia 2: Visites programades
- Dia 6: Missa de l'Epifania del Senyor a la Catedral a les 12h
- Dies 7-9: Visites programades
- Dies 13-17: Visites programades
- Dia 19: Missa patronal a Sant Vicenç de Gualba a les 12h
- Dies 19-20: Trobada de preveres joves a la Casa d'espiritualitat Mare de Déu de Montserrat de Caldes de Montbui
- Dia 21: Visites programades
- Dia 22: Missa patronal a Sant Vicenç de Mollet a les 11h i seguidament presentació del nou volum de la revista Notes a la Sala Fiveller de Mollet del Vallès
- Dia 23: Jornada plenària del Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut (SIPS) a Sant Pau del Camp (Barcelona) a les 10h
- Dia 24: Visites programades
Vetlla de pregària per la Unitat dels Cristians a la Catedral a les 19h
- Dia 25: Consell Pastoral Diocesà al Bisbat a les 10h
- Dies 30-31: Visites programades

Febrer

- Dia 1: Missa de cloenda dels Exercicis Espirituals del Seminari diocesà a la Casa d'Espiritualitat de la Mare de Déu de Montserrat de Caldes de Montbui a les 12h
- Dia 2: Trobada diocesana i missa en la Jornada de la Vida Consagrada al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès a les 19h

- Dies 3-4: Visites programades
Curs de renovació pastoral al Bisbat
- Dia 4: Confirmacions de l'escola Mare de Déu de la Salut de Sabadell a la parròquia de la Santíssima Trinitat a les 17:30h
- Dies 5-7: Visites programades
- Dia 8: Confirmacions i celebració dels 40 anys de la Catequesi especial a la parròquia de Sant Cristòfol de Terrassa a les 12h
- Dia 9: Missa patronal de la germandat de San Sebastián de Fiñana a la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat de Terrassa a les 12h
- Dia 10: Missa de Santa Escolàstica al Santuari diocesà de la Mare de Déu de Puiggraciós (L'Ametlla del Vallès) a les 11:30h
- Dia 11: Visites programades
- Dies 12-14: Reunió de bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense a Tortosa
- Dia 15: XIX Jornada diocesana de Pastoral de la Salut a la parròquia de Sant Pere d'Octavià de Sant Cugat del Vallès a les 10h
Confirmacions a la parròquia de Sant Martí de Cerdanyola del Vallès a les 19:30h
- Dia 16: Missa i trobada amb les famílies dels seminaristes al Seminari diocesà de Sant Joan Baptista, a Valldoreix, a les 12h
Trobada amb matrimonis i famílies en la cloenda de la Setmana de la Família a la Catedral a les 18:30h
Missa de cloenda de la Setmana de la Família a la Catedral a les 20h
- Dia 17: Trobada diocesana del clergat al Bisbat a les 10h
Visites programades
- Dia 18: Sessió del curs Nicodemus organitzat per la Delegació de Joventut als locals parroquials del Sant Esperit de Terrassa a les 20:30h
- Dies 19-21: Visites programades
- Dia 21: Consell episcopal amb arxiprestes al Bisbat a les 11h

- Dia 22: Recés de diaques permanents i aspirants al Seminari diocesà, a Valldoreix, a les 10h
Confirmacions a la parròquia de Sant Cristòfol de Terrassa a les 19:15h
- Dia 23: Missa amb motiu del Dia d'Andalusia organitzada per la Coordinadora d'Entitats Andalusos de Terrassa a la Catedral a les 11h
- Dies 25-27: Visites programades
- Dia 28: Col·legi de Consultors al Bisbat a les 11h
Admissió als Ordes de dos candidats al diaconat permanent a la Catedral a les 20h

Secretaria General i Cancelleria

Admissió a Ordes

El divendres 28 de febrer a la S. E. Catedral Basílica del Sant Esperit de Terrassa a les 20h. Mons. Salvador Cristau Coll va admetre a ordes els següents candidats al diaconat:

Luis Alberto Laliga Díaz

Robert Tévar López

Estatuts
de la Cúria
diocesana

SALVADOR CRISTAU COLL
BISBE DE TERRASSA

DECRET 05/25.- Terrassa, 26 de febrer de 2025

Havent de proveir la cúria de la diòcesi d'uns estatuts que regulin el seu funcionament conforme a l'ordenament jurídic de l'Església;

Tenint en compte que el Decret *Christus Dominus* del Concili Vaticà II determina en el seu número 27 que la Cúria diocesana és l'instrument principal al servei del Bisbe pel govern de la diòcesi, que el Directori pastoral dels bisbes *Ecclesiae imago* (1973) desenvolupa els aspectes fonamentals d'aquesta institució, i que l'actual Codi de Dret Canònic, en el canón 469, defineix com el conjunt d'organismes i persones que col·laboren amb el Bisbe en el govern de tota la diòcesi, principalment en la direcció de l'activitat pastoral, en l'administració de la diòcesi i en l'exercici de la potestat judicial;

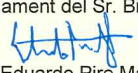
Després d'haver-ho consultat en el Consell Episcopal, i vist l'informe jurídic de la Vicaria Judicial,

PEL PRESENT decret,

Aprovem i promulguem l'Estatut de la Cúria diocesana de Terrassa que serà publicat en el Butlletí Oficial del Bisbat de Terrassa, i que entrarà en vigor en el moment de la seva publicació.

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe de Terrassa.

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa
Per manament del Sr. Bisbe
Mn. Eduardo Pire Mayol
Secretari General i Canceller

Estatuts de la Cúria diocesana

Estatuts de la Cúria diocesana de Terrassa

I. Naturalesa i principis

II. La Vicari General i la Vicaria Judicial

III. La Vicaria General

A. Els serveis administratius

- 1. La cancelleria i Secretaria General**
- 2. L'Administració diocesana**

B. Els serveis pastorals

- 1. Naturalesa i funcions**
- 2. Les delegacions generals**
- 3. Les delegacions episcopals**
- 4. Els serveis diocesans**

IV. La Vicaria Judicial

- 1. Estructura i funcions**
- 2. El Tribunal Eclesiàstic**

V. Els organismes col·legiats

- 1. El Consell Episcopal**
- 2. El Consell Presbiteral**
- 3. El Col·legi de Consultors**
- 4. El Consell Pastoral Diocesà**
- 5. El Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics**

Estatuts de la Cúria diocesana de Terrassa

I. Naturalesa i principis

Article 1

1. La Cúria diocesana de Terrassa està formada pel conjunt de persones i organismes que col·laboren amb el bisbe en el govern de tota la diòcesi, principalment en la direcció de l'acció pastoral, de l'administració i en l'exercici de la potestat judicial.¹
2. El bisbe, mitjançant els organismes competents de la Cúria, dirigeix, promou i anima els plans i tasques pastorals de la arxiprestats, parròquies i de les associacions, moviments i institucions diocesanes o no diocesanes, presents a la diòcesi, oferint les ajudes que requereixi la seva adequada execució.²
3. La Cúria diocesana és tota ella pastoral en les seves diverses vessants, i forma amb el bisbe una unitat.³ Tots aquells que la integren han de procedir, en l'exercici dels seus oficis i funcions que se'ls assigna, amb un autèntic esperit pastoral, procurant fer patent que són al servei de tota la diòcesi.⁴

Article 2

1. La Cúria diocesana es regeix per la normativa canònica general⁵ i pels presents Estatuts.
2. La Cúria no té personalitat jurídica pròpia diferent de la personalitat jurídica de la diòcesi.
3. Per a l'aplicació i desenvolupament d'aquests Estatuts s'afegiran els reglaments, directoris i instruccions que, a tenor del dret, pugui promulgar el bisbe.⁶

¹ CIC, c. 469; Constitució Apostòlica *Pastor Bonus*, art. 1.

² *Ecclesiae Imago*, 200.

³ *Ecclesiae Imago*, 1.c.

⁴ CD 27.

⁵ CIC, cc. 469-514.

⁶ CIC, cc. 34 i 95.

Article 3

1. Són considerats col·laboradors del bisbe en el govern de la diòcesi totes les persones que formen part de la Cúria, sigui en el govern, en l'administració o en l'exercici de l'acció judicial. Tots ells, cadascú en la seva competència, han de:
 - Estar en plena comunió amb l'Església
 - Tenir idoneïtat per realitzar la tasca encomanada
 - Manifestar fidelitat, exemplaritat i esperit apostòlic en el compliment dels deures
 - Guardar el secret, dins els límits i segons la manera establerta pel dret i pel bisbe.⁷
2. Igualment són col·laboradors del bisbe com a organismes de coordinació i consulta el Consell episcopal,⁸ així mateix els altres consells previstos pel Dret, cadascun segons la seva naturalesa i competència, el Consell per als assumptes econòmics, el Consell del presbiteri, el Col·legi de Consultors i el Consell Pastoral Diocesà.
3. Aquells que exerceixen qualsevol càrrec a la Cúria diocesana tindran, en l'àmbit de les seves respectives competències, aquelles facultats que de forma ordinària o extraordinària, a tenor del dret, els concedeixi el bisbe, per al millor compliment del servei que se'ls assigna.
4. És convenient que els sacerdots que prestin algun servei a la Cúria realitzin també, en la mesura que les seves responsabilitats ho permetin sense perjudici del seu càrrec, altres obres d'apostolat segons la seva vocació específica.⁹
5. Al servei de les diferents seccions de la Cúria poden ser destinats laics d'acord amb la seva vocació i missió dins de l'Església i segons les normes generals del dret. La regulació concreta dels seus oficis i funcions es farà d'acord amb el que preveu tant el dret concordatari vigent com el dret civil que li sigui aplicable així com els principis inspiradors de la Doctrina Social de l'Església.
6. Tots els admesos a desenvolupar oficis en la Cúria diocesana prometran públicament el fidel compliment de la seva tasca, segons la forma establerta pel dret i, en el seu cas, pel bisbe. El Vicari general, els Vicaris

⁷ CIC, c. 471.

⁸ CIC, c. 473,4.

⁹ Cf. Art 6 *Ecclesia in Urbe*.

episcopals en el cas que hi siguin, el Vicari judicial i el Secretari general emetran, a més, personalment la professió de fe.¹⁰

Article 4

1. El bisbe, com a cap i pastor de l'església diocesana, és el superior i president nat de tots els òrgans de la Cúria i a ell correspon:
 - El nomenament de les persones que han de desenvolupar oficis en la Cúria diocesana,¹¹
 - La regulació complementària dels seus organismes, l'existència de la qual està prescrita en el dret;¹²
 - La creació i regulació, així com la supressió o modificació d'altres organismes, quan ho cregui necessari o convenient perquè la Cúria diocesana pugui aconseguir els seus objectius, dintre del marc establert pel dret general.¹³
2. Tant la creació, com la modificació o supressió d'aquests organismes, així com el nomenament de les persones que formen part de la Cúria es farà per escrit mitjançant decret.¹⁴

Article 5

1. Un ofici eclesiàstic de la Cúria es perd:
 - Per transcurs del temps prefixat o per compliment de l'edat determinada en el dret.
 - Per trasllat a un altre ofici.
 - Per remoció o privació de l'ofici, d'acord amb les normes del dret.
 - Per renúncia del titular. La renúncia a un ofici de la Cúria exigirà, per a la seva validesa, l'acceptació del bisbe.
2. Els qui presten el seu treball a la Cúria, sense ser titulars d'un ofici eclesiàstic, hi deixaran de prestar serveis d'acord amb les disposicions del dret laboral, dels contractes de treball, convenis i amb les disposicions referides al Dret canònic¹⁵ i l'Estatut de la Cúria.

¹⁰ CIC, cc. 471, 1 i 833, 5.

¹¹ CIC, cc. 145 i 156; 470.

¹² CIC, c. 381,1.

¹³ CIC, c. 391.

¹⁴ CIC, cc.145 i 156.

¹⁵ Cf. CIC, c. 471.

II. La Vicaria General i la Vicaria Judicial

A. Vicaria General

Article 6

1. El Vicari general és nomenat pel bisbe segons el dret comú, gaudeix a la diòcesi de potestat vicària, ordinària i executiva, no legislativa ni judicial, per tal d'ajudar el bisbe en el govern de tota la diòcesi. Li competeix realitzar tots els actes administratius, excepte aquells que el bisbe s'hagi reservat o que per Dret requereixin un mandat especial del bisbe.¹⁶ Li corresponen també les facultats habituals concedides per la Santa Seu al bisbe i l'execució dels rescrites, llevat que s'estableixi expressament una altra cosa o es tracti de facultats concedides al bisbe a títol exclusivament personal de manera expressa.¹⁷

El Vicari general, sota la dependència directa del bisbe, l'ajuda principalment en les qüestions d'àmbit diocesà, en les que s'han de tramitar a la Cúria i en les activitats dels organismes pastorals diocesans. Vetlla per la correcta aplicació dels procediments i per la fidel execució de les decisions del bisbe i del seu Consell episcopal. I, a aquest fi, pot esmenar decrets generals de caràcter executiu per tal de determinar d'una manera precisa com s'ha de complir una norma i urgir-ne la seva observança.¹⁸

2. Ha d'exercir el seu ofici segons la voluntat i intenció del bisbe i no actuarà mai en contra de la voluntat d'ell, informant-lo dels assumptes més importants.¹⁹

Article 7

3. Correspon al Vicari general exercir de Moderador de Cúria i com a tal les seves funcions són:
 - Coordinar sota l'autoritat i segons les indicacions del bisbe els oficis i persones de la Cúria diocesana.²⁰

¹⁶ CD 27; CIC, c. 479,1.

¹⁷ CIC, c. 479,3.

¹⁸ CIC, c. 31, 1.

¹⁹ CIC, c. 480.

²⁰ CIC 4732.

- És el cap de personal en relació als contractes laborals i de prestació de serveis.
 - Resoldre els conflictes de competències entre organismes de la Cúria posant els mitjans necessaris a tal efecte.
 - Permetre l'entrada en l'Arxiu diocesà d'acord amb el Cancellier i extreure els documents que es cregui necessaris.²¹
 - Crear comissions especials per l'anàlisi i gestió de determinats temes.
 - Presentar al bisbe els informes, proposta de decrets, reglaments, directoris i altres documentacions que serveixin per facilitar un millor compliment de la Cúria diocesana.
 - Ha de ser informat pel Cancellier dels actes de la Cúria que hagin de tenir efectes jurídics per tal d'afavorir la coordinació que té encomanada.²²
 - Exercir ordinàriament de portaveu del bisbat amb l'ajut de la Delegació de Mitjans de Comunicació i Relacions Institucionals.
4. El bisbe pot encomanar al Vicari general aquelles competències directes, immediates i exclusives sobre alguna matèria específica sostraint-la de l'àmbit competencial habitual de qualsevol altre organisme o persona de la Cúria.
 5. Cessa en el seu ofici en complir-se el temps pel qual va ser nomenat, per renúncia legítimament presentada i acceptada, per remoció decretada i intimada i en restar suspesa o vacant la Seu episcopal.²³
 6. Sempre que el bisbe ho consideri convenient podrà establir la creació de les Vicaries episcopals i nomenar Vicaris episcopals territorials o personals, amb la mateixa potestat que el Vicari general en el territori assignat o en relació a les persones i assumptes que li siguin assignats.²⁴

²¹ CIC 478 i 488.

²² CIC 474.

²³ CIC, cc. 481;192-195.

²⁴ CIC, cc. 473,4; 475, 476.

B. Vicaria Judicial

Article 8

1. El bisbe exerceix la potestat judicial personalment o a través d'un Vicari judicial i de jutges segons la norma del dret.²⁵
2. El bisbe nomena el Vicari judicial que, amb potestat ordinària a la diòcesi, judica normalment les causes judicials que arriben al seu Tribunal, fora de les que el bisbe s'hagués reservat. Ha de tenir les condicions i qualitats que marca el dret.²⁶ A més ha de nomenar jutges diocesans que siguin clergues.²⁷ Els laics poden ser també jutges, i d'aquests, si convingués, un d'ells pot ser membre del Tribunal col·legiat, en cas que la Conferència Episcopal ho hagi concedit.²⁸
3. El Vicari judicial és el president del Tribunal, en el qual intervenen també nomenats pel bisbe, el Promotor de justícia i el Defensor del vincle, els quals, cadascun des de la pròpia competència, han de vetllar que es garanteixi el bé públic eclesial.²⁹

Article 9

4. Al Tribunal eclesiàstic se li confien, a part de les causes contencioses i àdhuc les penals, si el bisbe ho estima bé, una vegada acomplerts els requisits previs previstos en els cc. 1717-1720 del Codi de Dret canònic, les causes administratives, com són entre les matrimonials de dispensa de matrimoni rat i no consumat³⁰ i dissolució del matrimoni en favor de la fe.³¹ Així també les causes que hi poguessin haver de separació conjugal³² i les causes de mort presumpta del cònjuge.³³
5. També integra necessàriament el Tribunal un o més notaris, que han d'intervenir sobretot en les declaracions i donar fe pública del que hi ha

²⁵ CIC, c. 391, 2.

²⁶ CIC, c. 1420, 1, 2, 4.

²⁷ CIC, c. 1421, 1.

²⁸ CIC, c. 1421, 2.

²⁹ CIC, cc. 1430 i 1432.

³⁰ CIC, cc. 1142 i 1697 i ss.

³¹ CIC, *in favorem fidei*, c. 1143.

³² CIC, cc. 1692-1696.

³³ CIC, c. 1707.

escrit i així mateix, en les certificacions, etc.³⁴ i rebent el nomenament del mateix bisbe.³⁵

III. La Vicaria General

1. Depenen del Vicari general i Moderador de la Cúria els següents organismes:

A. Els serveis administratius

1. La Cancelleria i Secretaria General

Article 10

1. El Canceller és el responsable de la Secretaria General i la Cancelleria de la Cúria, nomenat pel bisbe segons el dret general de l'Església. El Canceller és per dret propi notari i secretari de la Cúria.³⁶ La Secretaria general és l'organisme que coordina la tramitació de documents i expedients dels diferents organismes i serveis de la Cúria i gestiona els assumptes que li encomana directament el bisbe.
2. Les funcions específiques del càrrec de Canceller i Secretari general són:
 - Cuidar que es redactin i s'expedeixin les actes de la Cúria i que siguin guardades als arxius corresponents.
 - Vetllar i conservar els dos arxius principals de la Cúria: l'Arxiu general i l'Arxiu secret, d'acord amb la norma del Codi de Dret canònic.³⁷ Autoritzar l'accés juntament amb el Bisbe o el Moderador de Cúria la consulta de documents o la seva sostracció.
 - Ratificar les signatures en tots aquells actes que han de produir efectes jurídics.
 - Tramitar els documents que han de tenir efectes jurídics i han de ser subscrits pel bisbe o per un Ordinari de la Cúria, segons la norma del dret universal i particular.

³⁴ CIC, c. 1437.

³⁵ CIC, c. 470.

³⁶ CIC, c 482,3.

³⁷ CIC, cc. 486-490 i 1719.

- Realitzar les funcions específiques de “*l’agencia de preces*” a la Santa Seu.
- Dirigir el registre general d’entrades i sortides de tots els documents i comunicacions oficials de la Cúria, així com custodiar les bases de dades aplicant el RGPD-LOPDGDD.
- Director de la oficina d’estadística
- Preparar l’ordre del dia de les reunions del Consell episcopal, de les reunions amb els Arxiprestes, amb els Delegats generals i els Delegats episcopals i de les trobades diocesanes i la documentació corresponent.
- Gestionar i coordinar la preparació i documentació sobre la Visita *ad Limina* i les Visites pastorals.

Article 11

1. Per tal de facilitar la correcta realització dels actes administratius el Canceller i Secretari general disposarà del personal necessari, tant clergues com laics, dels serveis tècnics i jurídics adequats per tal d’obtenir-ne l’assessorament oportú i, eventualment, encarregar-li una gestió determinada.

Article 12

1. Depenen directament de la Cancelleria i Secretaria General la Delegació per a les Causes Matrimonials i la Delegació per a les Causes dels Sants.
2. La funció de la Delegació per a les Causes Matrimonials és tot el que pertoca a les qüestions administratives referents a la celebració del sagrament del matrimoni que es presenten a la cúria diocesana. En concret, des d’aquesta delegació, amb facultats delegades segons el dret, es dispensen els impediments matrimonials i els de forma canònica, es dona facultat a preveres i diaques per assistir els matrimonis dins de la jurisdicció diocesana. També li correspon a la delegació resoldre les qüestions referents a les inscripcions de les partides sacramentals en els llibres parroquials de baptismes i matrimonis amb la documentació necessària.
3. La missió de la Delegació per a les Causes dels Sants és l’assessorament i la promoció, si s’escau, dels processos de beatificació o canonització d’aquelles persones que per l’exemplaritat de la seva vida o

del seu martiri es proposen al Dicasteri de les Causes dels Sants, així com també la tramitació de peticions de relíquies de sants o beats, el reconeixement i trasllat de restes i l'elaboració de tota la documentació necessària en aquest àmbit.

2. L'Administració diocesana

Article 13

1. L'Administració econòmica ha d'estar al servei de la pastoral i ha de ser signe i realització de la comunió eclesial. La gestió administrativa dels béns de la diòcesi ha de fer créixer la responsabilitat de tots els fidels i de les diferents institucions pel que fa a subvenir a les necessitats de l'Església dins l'esperit d'una comunicació cristiana de béns.³⁸

Article 14

1. L'Ecònom, que és també ordinàriament el Delegat episcopal d'Economia i l'Administració econòmica s'ocupa en la Cúria de tot el relatiu a l'administració i gestió dels béns materials de la diòcesi, d'acord amb el que estableixen les disposicions del dret universal i particular.
2. L'ecònom diocesà és nomenat pel bisbe per un període de cinc anys prorrogable per altres quinquennis, havent escoltat el parer del Col·legi de Consultors i el Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics.³⁹
3. Correspon a l'Ecònom diocesà, d'acord amb les indicacions del bisbe, i amb el Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics i el Col·legi de consultors, administrar el béns de la diòcesi. Per això ha de:
 - Donar compte dels ingressos i despeses de la diòcesi i preparar el pressupost de l'any següent, que presentarà al Consell Diocesà per als Assumptes Econòmics, seguint les indicacions del bisbe i del propi Consell.⁴⁰
 - Gestionar directament l'administració dels béns de tot el patrimoni diocesà

³⁸ Concili Provincial Tarraconense (CPT), r. 165.

³⁹ CIC, c. 494.

⁴⁰ CIC, c. 493.

- Vetllar diligentment per l'administració de tots els béns pertanyents a les persones jurídiques públiques que estan subjectes al bisbe (parròquies, associacions públiques de fidels, fundacions, etc.) i fins i tot les associacions privades de fidels a l'efecte del c. 325, 1.
- Gestionar tot el que fa al Fons comú diocesà⁴¹ i preocupar-se de l'adequada sustentació del clergat⁴² i d'altres persones contractades al servei de la diòcesi.⁴³ Per a la sustentació del clergat, ha de gestionar l'Institut especial de què parla el Codi de Dret canònic en el c. 1274, 1.
- Donar les normes que calguin, amb l'aprovació del bisbe, per a la bona marxa de tota l'economia de la diòcesi. Així mateix té cura de complir i fer complir tot el que el Codi de Dret canònic estableix per a la funció dels administradors de béns eclesiàstics en general.⁴⁴
- Facilitar els instruments necessaris pel millor desenvolupament de l'economia de les parròquies i de les entitats diocesanes dependents, assegurant el seu assessorament per tots aquells temes que ho considerin necessari.
- Promoure la conscienciació en la corresponsabilitat econòmica de tots els qui formen la diòcesi, preveres, diaques, religiosos i laics, així com les campanyes econòmiques d'obligat compliment i aquelles iniciatives que ajudin al sosteniment de la diòcesi.

Article 15

1. L'Ecònom diocesà, juntament amb el Vicari general i Moderador de la Cúria i el Cap del Departament de Béns Immobles, elaborarà l'ordre de la reunió del Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics i del Col·legi de Consultors.

Article 16

2. Per al desenvolupament de la seva missió, l'Ecònom diocesà i Delegat episcopal d'Economia comptarà amb el personal auxiliar que calgui, per a portar al dia la comptabilitat i el control de l'estat econòmic de la diòcesi.

⁴¹ CIC, c. 1274, 3.

⁴² CIC, c. 281.

⁴³ CIC, c. 1286.

⁴⁴ CIC, c. 1284.

Article 17

1. Són organismes dependents de l'Ecònom diocesà i Delegat d'Economia:
 - El Departament de Béns Immobles.
 - La Comissió Diocesana per al Sosteniment.
2. El Departament de Béns Immobles té un Cap de departament nomenat pel bisbe i la seva funció és:
 - Oferir assessorament, suport i control tècnic a les gestions relacionades amb els béns immobles de la diòcesi.
 - Disposar de l'inventari de béns de la diòcesi i actualitzar-lo.
 - Optimitzar de manera funcional i econòmica els béns immobles.
3. La Comissió Diocesana de Sosteniment està presidida pel bisbe, i formada pel vicari general, l'ecònom diocesà i un nombre variable de clergues i laics nomenats pel bisbe, experts en temes d'economia, comunicació i conscienciació per tal de promoure en la diòcesi la cultura de la pertinença i la corresponsabilitat en ordre a un millor sosteniment de la vida diocesana.

B. Els serveis pastorals**1. Naturalesa i funcions****Article 18**

1. Els serveis pastorals tenen com a funció ajudar el bisbe en els diferents sectors i àmbits de l'acció pastoral diocesana, especialment en el que es refereix a la vida cristiana en la comunitat, la comunicació de béns i el testimoni en el món.

Article 19

1. Els serveis pastorals es distribueixen en Delegacions Generals, Delegacions Episcopals i Serveis diocesans. Les Delegacions Generals agrupen diverses Delegacions Episcopals en ordre a una major coordinació i efectivitat en l'acció pastoral en cada un dels àmbits.
2. Al davant de cada delegació (general o episcopal) el bisbe nomena un

delegat per un període cinc anys prorrogable en altres quinquennis, que actua en nom i en comunió amb ell en l'àmbit pastoral encomanat. Caldrà un mandat explícit del bisbe quan un delegat hagi de realitzar un acte amb efectes jurídics o econòmics, atès que el terme “delegat” o “delegació” no implica necessàriament l'exercici de la potestat de jurisdicció.

3. Les seves funcions són bàsicament:

- Promoure l'activitat pastoral en el seu àmbit específic, tant en la comunitat diocesana com en les parròquies i institucions.
- Procurar que es garanteixi el caràcter diocesà de tot el treball pastoral que es realitza en la diòcesi, procurar així la seva unitat i la seva coordinació.
- Servir subsidiàriament les parròquies i institucions en el terreny de l'assessorament, suggeriment de materials i, eventualment, suplir els buits o carències que hi hagi.
- Participar i representar en les reunions i actes de promoció o coordinació d'activitats pastorals convocades per organismes supradiocesans, tant en l'àmbit corresponent de les diòcesis amb seu a Catalunya, com en el de la Conferència Episcopal Espanyola.
- Col·laborar en l'elaboració dels plans i orientacions diocesanes.

4. Cada delegat podrà organitzar la seva delegació de la manera que millor respongui a la seva finalitat, havent-ho parlat amb el bisbe o el moderador de cúria, i dotar-se d'una comissió o un equip i amb els col·laboradors que cregui necessaris pel compliment de la seva missió.

5. Les delegacions no disposen d'una dotació econòmica fixa, però tindran el recolzament necessari per a fer les seves activitats des de l'Administració econòmica, presentant prèviament el pressupost corresponent i, posteriorment, el justificant de les despeses realitzades.

2. Les delegacions generals

Article 20

1. Per tal d'afavorir una millor coordinació i la unitat d'acció entre les diferents delegacions episcopals de caràcter eminentment pastoral, s'han d'agrupar aquestes delegacions episcopals en cinc delegacions generals,⁴⁵ al davant de les quals nomena un delegat general.

⁴⁵ Decret 09/23 4 de setembre de 2023 BOBT setembre-octubre.

2. Les cinc delegacions generals són:

- La Delegació general d'Evangelització i Formació agrupa les delegacions específiques de l'anunci de la fe i la formació cristiana, promovent la formació en els diferents àmbits, fomentant la creació d'equips d'evangelització a les parròquies i oferint propostes concretes de pastoral en clau evangelitzadora. Les delegacions que en formen part són:
 - Delegació episcopal de Pastoral Infantil i Catequesi
 - Delegació episcopal de Pastoral de Joventut
 - Delegació episcopal de Cultura
 - Delegació episcopal d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses
 - Comissió diocesana de Formació
- La Delegació general de Litúrgia i Espiritualitat coordina les delegacions episcopals que en formen part, assessorant, promovent i donant suport a les activitats de cada una d'elles i fomentat a nivell diocesà la formació litúrgica i les propostes de vida espiritual. Les delegacions que en formen part són:
 - Delegació episcopal de Pastoral Sagramental
 - Delegació episcopal per al Catecumenat
 - Delegació episcopal de Pastoral de la Salut
 - Delegació episcopal de Religiositat Popular
- La Delegació general d'Acció Social i Promoció Humana coordina les delegacions d'àmbit social en la seva missió evangelitzadora per fer present l'Església als més vulnerables de la societat i per prendre consciència a nivell diocesà que és missió de tota la comunitat. Les delegacions que en formen part són:
 - Delegació episcopal de Càritas
 - Delegació episcopal de Pastoral Penitenciària
 - Delegació episcopal de Migrants
 - Delegació episcopal de Promoció Humana
- La Delegació general de Laïcat, Família i Vida coordina les diferents delegacions d'àmbit laical que en formen part i ofereix formació teològica i vivencial sobre la identitat i missió laical a les diferents etapes de la vida. Agrupa les següents delegacions:
 - Delegació episcopal d'Apostolat Seglar

- Delegació episcopal de Pastoral Familiar
 - Delegació episcopal de Pastoral Obrera
 - Delegació episcopal de Pastoral Universitària
 - Delegació Episcopal d'Ensenyament
- La Delegació general de Clergat i Vida Consagrada coordina les delegacions específiques sobre la vocació cristiana baptismal i la resposta a través de les diverses vocacions de servei, promovent el seu inseriment en la pastoral ordinària diocesana. Les delegacions que en formen part són:
- Delegació episcopal d'atenció als preveres
 - Delegació episcopal d'atenció als diaques
 - Delegació episcopal de Pastoral Vocacional
 - Delegació episcopal per a la Vida Consagrada

Article 21

1. Per al desenvolupament de la seva tasca cada delegat general establirà periòdicament una reunió amb els delegats episcopals que formen part de la seva delegació, participarà en les reunions del Consell Episcopal quan sigui convocat i informarà personalment al bisbe o al moderador de cúria sobre el desenvolupament de les activitats del seu àmbit.

3. Les delegacions episcopals

Article 22

1. Les delegacions episcopals agrupades en la Delegació general d'Evangelitització i Formació són les següents:
2. La Delegació episcopal de Pastoral Infantil i Catequesi té els següents objectius:
 - Sensibilitzar els fidels de la necessitat de formació de les catequistes tot procurant els materials, dinàmiques i sessions necessàries pel seu obteniment. Oferir aquests processos de formació i l'acompanyament dels mateixos.
 - Desvetllar la necessitat de la sinodalitat i coordinació en l'acció catequètica als diferents arxiprestats tant a nivell de les mateixes cate-

quistes com dels preveres i diaques que les acompanyen. Impulsar, dinamitzar i acompanyar les diferents plataformes de coordinació.

- Promoure i realitzar les trobades de catequistes a nivell diocesà per tal d'afavorir el diàleg entre elles, la formació i la consciència de la rellevància de la missió que l'Església els encomana.
- Analitzar la realitat catequètica de la diòcesi per tal de poder dissenyar i realitzar el "mapa catequístic" per copsar l'actualitat de l'acció catequètica i dissenyar les estratègies de futur.

3. La Delegació episcopal de Pastoral de Joventut té els següents objectius:

- Facilitar l'encontre dels joves amb el Senyor: organitzar activitats que permetin als joves tenir experiències de fe i aprofundir en la seva relació amb Déu.
- Fer visible l'Església: promoure la presència activa de l'Església en la vida dels joves, mostrant una comunitat acollidora i propera.
- Promoure la comunió entre parròquies i grups de joves: fomentar el treball en xarxa entre les diferents realitats juvenils del bisbat.
- Fomentar la participació juvenil: impulsar la implicació dels joves en diverses comissions, com ara economia, comunicació, activitats, música, administració i pregària, per tal de desenvolupar una pastoral juvenil integral.

4. La Delegació episcopal de Cultura té els següents objectius:

- Col·laborar en el diàleg fe i cultura tot mostrant el sentit religiós de la nostra cultura.
- Oferir elements per reflexionar des de la fe sobre diferents elements de la realitat.
- Potenciar les Esglésies de Sant Pere, La Seu d'Egara, com a lloc emblemàtic des de la fe cristiana per fer el diàleg amb la cultura.
- Organitzar i realitzar activitats que ajudin a fer presents aquests objectius: programes de ràdio, articles, presència en les xarxes socials, activitats en el territori posant de relleu els valors cristians dels diferents elements culturals, etc.

5. La Delegació Episcopal d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses té els següents objectius en l'ecumenisme:

- Facilitar i establir relacions fraterne amb totes les altres confessions cristianes que s'hi avinguin.

- Organitzar actes, pregàries o accions conjuntes amb altres confessions cristianes i cooperar amb institucions diocesanes que n'organitzin.
- Conscienciar de la necessitat, per part de les comunitats parroquials, dels moviments i associacions i de les comunitats religioses, d'incorporar l'ecumenisme en llur acció pastoral ordinària.

En les relacions interreligioses els seus objectius són:

- Facilitar i establir relacions fraternes amb totes les religions que s'hi avinguin.
- Organitzar actes o accions conjuntes amb altres religions i cooperar amb institucions diocesanes que n'organitzin.
- Motivar l'assumpció, per part de les comunitats parroquials, dels moviments i associacions i de les comunitats religioses, de la necessitat de relacionar-se amb les altres religions.

6. La Comissió diocesana de Formació s'ha marcat els següents objectius:

- Crear i actualitzar un pla de formació integral i sistemàtica i continuada, que inclou un curs bàsic que tracti els eixos fonamentals de la fe i el coneixement i vivència de la Bíblia.
- Elaborar i oferir materials de formació per clergues religiosos i laics per a cada curs pastoral, en coordinació amb les propostes eclesials i en clau d'evangelització.
- Crear o recomanar recursos didàctics per donar resposta cristiana a temes d'actualitat i disposar d'una base de recursos formatius existents.

Article 23

1. Les delegacions episcopals agrupades en la Delegació general de Litúrgia i Espiritualitat són les següents:

2. La Delegació episcopal de Pastoral Sagramental té els següents objectius:

- Vetllar per la formació litúrgica dels ministres ordenats i també dels laics que col·laboren a les parròquies i comunitats.
- Organitzar les celebracions litúrgiques diocesanes. El delegat exerceix de mestre de cerimònies en aquestes celebracions i també en les que tenen lloc a la Catedral.

3. La Delegació episcopal per al Catecumenat té els objectius següents:

- Acompanyar a les parròquies i als mossens en el període d'acollida personal i de formació catequètica dels catecúmens, oferint l'itinerari diocesà i els materials de formació apropiats.
- Organitzar l'itinerari diocesà de preparació dels catecúmens, especialment en els moments litúrgics que acompanyen aquest procés.
- Ajudar a crear consciència diocesana de la importància de l'oferiment d'aquest servei i de la preparació adequada per als catecúmens.

4. La Delegació episcopal de Pastoral de la Salut té els següents objectius:

- Donar suport espiritual i emocional a aquelles persones que es troben en situacions de malaltia o vulnerabilitat, així com als seus familiars. Això vol dir tenir moments de pregària, reflexió i acompanyament en el procés de la malaltia, així com en els moments de dol.
- Fomentar una visió completa de la salut que aglutini aspectes físics, emocionals i espirituals. Això implica educar sobre la importància d'un estil de vida saludable i promoure accions que puguin contribuir al benestar general de les persones.
- Formar i sensibilitzar els professionals de la salut i acollidors sobre la importància de la salut i el respecte a la dignitat humana.
- Promoure la col·laboració amb hospitals, centres de salut, residències d'ancians i altres institucions per integrar la pastoral de la salut en els serveis que s'hi ofereixen.

5. La Delegació episcopal de Religiositat Popular té com a objectius principals:

- Tenir cura de l'acompanyament pastoral a les confraries i germandats: aprofundir i estendre la formació que s'ofereix als confreres, actualitzar els estatuts i el llenguatge, i cultivar la identitat eclesial.
- Encoratjar la purificació evangèlica de la Religiositat Popular i potenciar-la com a mitjà evangelitzador i de vivència, expressió i aprofundiment de la vida cristiana.
- Oferir formació als membres de les juntes directives, emfatitzant en els tres pilars: formació, culte litúrgic i acció caritativa.
- Coordinar i organitzar trobades al llarg de l'any per viure la dimensió diocesana.

Article 24

1. Les delegacions episcopals agrupades en la Delegació general d'Acció Social i Promoció Humana són les següents:
2. La Delegació episcopal de Càritas és la responsable de Càritas diocesana. Càritas és l'organisme oficial de l'Església diocesana, per a promoure, orientar i, si s'escau, coordinar l'acció caritativa i social en la pròpia diòcesi. Disposa d'uns estatuts propis⁴⁶ i els seus objectius principals són:
 - Desenvolupar accions d'acolliment, acompanyament i promoció , a través de programes i projectes d'inclusió social destinats a persones en situació d'exclusió social i vulnerabilitat.
 - Oferir cursos de formació cristiana per als caps, tècnics i voluntaris de les diverses seccions de Càritas, en especial en l'àmbit de la Doctrina Social de l'Església.
 - Fer-se present als diversos territoris de la diòcesi per a oferir sessions de formació a les Càritas parroquials i vetllar per la coordinació entre les Càritas parroquials i Càritas diocesana.
 - Acompanyar i tenir cura dels tècnics, responsables i col·laboradors de Càritas, atendre'ls i escoltar-los en les seves preocupacions i malalties, i oferir-los atenció religiosa.
3. La Delegació episcopal de Pastoral Penitenciària té els següents objectius:
 - Acompanyar les persones que es troben privats de llibertat en els Centres Penitenciaris que hi ha al territori diocesà de *Quatre Camins* i de *Joves* (La Roca del Vallès).
 - Fomentar una comunitat catòlica dins de la presó. Vetllar per la formació en la fe, a través de la Bíblia i el Catecisme.
 - La Pastoral Penitenciària es realitza a través de la Capellania de cada centre, formada aquesta pel capellà nomenat pel Bisbe i per un equip de voluntaris.
4. La Delegació episcopal de Migrants té com a objectius:
 - Formar les persones migrants i la seva integració en les comunitats cristianes.

⁴⁶ Decret 15/12 19 d'octubre de 2012 BOBT 2012 setembre-octubre.

- Acollir i orientar els que venen de fora, en coordinació amb Càritas diocesana.
- Promoure l'associació i la participació dels migrants en grups de reflexió i acompanyament.
- Assessorar jurídicament en tots els temes que puguin afectar.

5. La Delegació episcopal de Promoció Humana (Mans Unides, Justícia i Pau i Ajuda a l'Església Necessitada) té els següents objectius:

- Mantenir un seguiment de les activitats i dels projectes de les diverses organitzacions perquè s'ajustin a les orientacions diocesanes i a les disposicions doctrinals.
- Impulsar les sinèrgies entre les organitzacions, en el respecte de les missions pròpies de cadascuna d'elles.
- Fomentar l'acció social d'aquestes organitzacions en el marc d'una autèntica promoció humana inspirada en els principis cristians.

Article 25

1. Les delegacions episcopals agrupades en la Delegació general de Laïcat, Família i Vida són:

2. La Delegació episcopal d'Apostolat Seglar té els següents objectius:

- Coordinar i implicar el laïcat en el conjunt de la diòcesi.
- Promoure propostes d'espiritualitat laical, especialment adreçat al laïcat no associat.
- Crear el "Mapa" del laïcat i de les realitats laicals associades i potenciar i recolzar l'associacionisme laical i promoure l'Acció Catòlica General.

3. La Delegació episcopal de Pastoral Familiar té com a objectius principals:

- Renovar la pastoral matrimonial i familiar en clau evangelitzadora
- Plantejar la pastoral familiar en base als documents del Magisteri de l'Església.
- Ajudar a les parròquies en la formació per al matrimoni, des de la infància fins als primers anys de casats, passant per l'adolescència.
- Promocionar el Centre d'Orientació Familiar (COF), un servei que depèn de la delegació, per poder ajudar les famílies en les seves necessitats, especialment davant les possibles crisis.

4. La Delegació episcopal de Pastoral Obrera té plantejats els següents objectius:

- Acompanyar i posar en relació les persones, moviments i institucions que estan implicats en la presència evangelitzadora en el món del treball i els ambients obrers.
- Fer presents les precarietats i esperances del món obrer al si de la comunitat diocesana, i convidar al compromís evangelitzador en el món obrer.
- Contribuir a la formació dels cristians en la Doctrina Social de l'Església.

5. La Delegació episcopal de Pastoral Universitària té els següents objectius:

- Treballar pastoralment amb estudiants, professorat i personal no docent de les universitats amb campus al territori diocesà.
- Oferir propostes formatives en els campus des de l'humanisme cristià.
- Potenciació del Servei d'Atenció i Formació Religiosa (SAFOR) en els campus universitaris.

6. La Delegació Episcopal d'Ensenyament té els següents objectius:

- Proposar i admetre el professorat de religió catòlica pels centres públics a la diòcesi.
- Escoltar i acompanyar els centres, el professorat i les famílies pel correcte desenvolupament de les classes de religió.
- Programar trobades formatives al professorat de religió d'escoles públiques, concertades i privades, amb una posada en comú de bones pràctiques per l'enriquiment mutu.
- Insistir en la missió educativa i pastoral, sobretot en l'alumnat més vulnerable.

Article 26

1. Les delegacions episcopals agrupades en la Delegació general de Clergat i Vida Consagrada són:

2. La Delegació episcopal d'atenció als preveres té els següents objectius:

- Prestar un servei al clergat, per tal d'ajudar en la formació permanent, en les seves diverses dimensions.
- Vetllar per l'especificitat de cada etapa de vida en la formació permanent (en els primers anys, als preveres de mitja edat i als preveres grans).

- Potenciar formes concretes de la fraternitat sacramental sacerdotal promovent l'assistència a moments significatius de la vida del clergat i amb trobades fraterne compartir moments d'oració comuns.

3. La Delegació episcopal d'atenció als diaques té els següents objectius:

- Acompanyar el procés de discerniment dels aspirants al diaconat.
- Visibilitzar el diaconat en l'església diocesana.
- Assegurar la formació permanent dels diaques.
- Donar els elements necessaris per a una correcta espiritualitat diaconal.

4. La Delegació episcopal de Pastoral Vocacional té marcats els següents objectius

- Promoure la pregària i la cultura vocacional a les parròquies amb els grups de pregària vocacional entre els laics.
- Oferir atenció personalitzada, d'acompanyament o direcció espiritual a tothom qui ho demani.
- Organitzar trobades de discerniment vocacional a nivell diocesà.
- Facilitar recursos de temàtica vocacional a les parròquies.

5. La Delegació episcopal per a la Vida Consagrada té els següents objectius:

- Promoure el coneixement de les comunitats religioses amb els diferents carismes que les enriqueixen.
- Potenciar les relacions intercomunitàries, intercongregacionals, implicar i valorar la missió pastoral que aporta a la vida de l'Església diocesana.
- Convocar celebracions, jornades de formació i trobades per tal d'afavorir el caminar junts en l'església diocesana de manera sinodal.

4. Els serveis diocesans

Article 27

1. A la Cúria diocesana hi ha altres serveis que col·laboren amb el bisbe en l'exercici del seu ministeri i l'administració de la diòcesi, i que depenen directament el Vicari General i Moderador de Cúria. Al front de

cada un d'aquests serveis hi ha un delegat nomenat pel bisbe per un període de cinc anys prorrogables per quinquennis. Aquests serveis són els següents:

2. La Delegació episcopal de Patrimoni Cultural, té els següents objectius:

- Assessorar sobre la utilització litúrgica de les obres d'art així com la seva restauració i conservació.
- Donar el seu dictamen sobre els projectes de construcció o reforma d'esglésies i cases rectorals.
- Vetllar per la deguda custòdia i conservació d'obres d'art sagrat.
- Promoure el diàleg amb arquitectes, pintors i escultors, amb vistes a coordinar els criteris en l'edificació de temples i creació d'objectes de culte segons les necessitats pastorals actuals.

3. La Delegació episcopal de Mitjans de Comunicació i Relacions Institucionals té els següents objectius:

- Vetllar per la comunicació informativa de la diòcesi i la promoció de la seva presència en els diferents canals informatius.
- Tenir cura de la relació amb els mitjans de comunicació en l'àmbit diocesà i nacional.
- És responsable de les diferents publicacions de la diòcesi: Full Domini, Butlletí Oficial del Bisbat, així com de la presència institucional en les xarxes socials a través de la pàgina web institucional de la diòcesi i de les altres xarxes socials.
- Assessorar en les relacions institucionals de la diòcesi.

4. La Delegació episcopal de Missions amb els següents objectius:

- Promoure l'animació missionera a la diòcesi a través de les jornades missioneres oficials de les Obres Missionals Pontificies i la Conferència Episcopal Espanyola.
- Mantenir relació i oferir suport als missioners de la diòcesi que es troben en territori de missions realitzant la seva tasca evangelitzadora.
- Vehicular les col·lectes, donatius i aportacions de les institucions diocesanes i particulars per ajudar a la missió evangelitzadora de l'Església.

5. La Delegació episcopal de Santuaris té els següents objectius:

- Vetllar perquè el Santuari de la Mare de Déu de la Salut, patrona de la diòcesi sigui un espai de celebració diocesana.

- Fomentar el coneixement i la difusió de la devoció a la Mare de Déu a la diòcesi. Promoure la devoció a la Mare de Déu de la Salut i el Santuari. Imatges, publicacions, visites guiades, etc.
- Coordinar l'acció pastoral que es fa des dels diferents santuaris presents a la diòcesi.

6. La Delegació episcopal de Peregrinacions i Turisme té els següents objectius:

- Ajudar a les parròquies i altres realitats diocesanes en la preparació de pelegrinatges.
- Oferir material de formació i contingut religiós en les diferents sortides i pelegrinatges diocesans.
- Acol·lir i orientar els qui visitin la diòcesi a descobrir la seva riquesa artística religiosa.
- Elaborar i donar a conèixer un llistat dels llocs més emblemàtics a conèixer de la diòcesi.

7. La Delegació episcopal d'Escoles Diocesanes i Parroquials té els següents objectius:

- Escoltar, acompanyar, i formar els equips directius i docents de les escoles de la diòcesi pel bon exercici de la seva pràctica segons els principis de l'humanisme cristià.
- Optimitzar els recursos de les escoles, en el seu propi benefici i en la col·laboració mútua entre les escoles.
- Vetllar perquè l'alumnat de cada escola assoleixi el seu desenvolupament integral.
- Fer present l'església diocesana a les escoles, amb el treball pastoral i la promoció d'activitats compartides de les escoles i les parròquies.

8. La Delegació episcopal de Protecció de Dades té com a objectius principals:

- Assegurar el compliment de la normativa de protecció de dades.
- Informar i assessorar sobre les bones pràctiques en el tractament de dades personals.
- Supervisar les mesures tècniques i organitzatives per a la seguretat de les dades i atendre les sol·licituds i drets dels interessats.

9. El Secretariat de Fundacions i Associacions té els següents objectius:

- Atendre les entitats amb personalitat jurídica canònica pública o en els aspectes jurídico-canònics.
- Assessorar a les entitats canòniques privades i públiques erigides a la diòcesi.

10. El Servei diocesà de Tanatoris té els següents objectius:

- Ajudar en la coordinació dels preveres i diaques amb els tanatoris i serveis funeraris.
- Unificar els criteris pastorals en l'atenció i celebració de les exèquies en el territori diocesà.
- Ajudar a viure i aprofundir en la pastoral exequial d'acord amb el magisteri i en clau evangelitzadora.
- Establir canals de comunicació i informació a les empreses funeràries, famílies i parròquies.

11. El Servei diocesà d'atenció a les víctimes d'abusos de menors i adults vulnerables⁴⁷ té les següents funcions:

- Establir un canal personal per rebre qualsevol tipus de denúncia o informació, directament de la presumpta víctima o de tercers, o bé *ex officio*.
- Orientar el denunciant i, si s'escau, a la presumpta víctima sobre la tramitació processal, tant per via canònica com civil. Oferir un acompanyament i suport personal i jurídic.
- Informar a l'ordinari del lloc perquè instrueixi les investigacions necessàries conforme al dret canònic.

12. El Departament de Transparència aplica les directrius que les lleis de transparència legals a cada moment i les orientacions de la Conferència Episcopal Espanyola emeten per tal que la diòcesi pugui complir amb la transparència necessària d'acord amb la seva missió.

13. El Departament d'Informàtica gestiona els mitjans telemàtics del bisbat i ofereix assessorament en el seu àmbit a parròquies i altres institucions diocesanes.

⁴⁷ Motu proprio *Vos estis lux mundi* del 7 de maig de 2019.

14. La Unitat de Compliment Normatiu⁴⁸ que garanteix la correcta actuació en els procediments que es realitzin segons les normatives canòniques i civils, establint un canal de denúncies. Aquesta unitat està formada per tres persones, dos advocats i un prevere.

Article 28

1. El bisbe podrà crear aquelles comissions diocesanes que a cada moment siguin convenients per l'estudi d'un tema o per impulsar una acció determinada. Es farà mitjançant un decret on constaran els membres de la comissió. La durada d'aquestes comissions podrà venir determinada en el propi decret o per la finalització de la tasca encomanada.

IV. La Vicaria Judicial

1. Estructura i funcions

Article 29

1. La Cúria de Justícia o Vicaria Judicial està formada pels organismes i persones que assisteixen el Bisbe en l'exercici de la seva potestat judicial i de la potestat administrativa que, per raons tècniques, delegui als que realitzen la funció judicial. És l'organisme que dirigeix i coordina l'exercici de la potestat judicial a la Cúria, observant les prescripcions del Codi de Dret canònic vigent i les disposicions d'aquest Estatut.
2. Conforme el que estipula el Codi de Dret canònic, c. 1419.1, i la Instrucció *Dignitas Connubii*, art. 22, es constitueix el Tribunal Eclesiàstic de primera instància a la diòcesi de Terrassa, sufragània de Barcelona, organisme que administrerà justícia en totes les causes no exceptuades expressament pel Dret.
3. El Tribunal Eclesiàstic de Terrassa es regeix pel Reglament del Tribunal Eclesiàstic de Terrassa aprovat pel bisbe el 8 d'abril de 2019.⁴⁹

⁴⁸ Decret 07/24, BOBT maig-juny 2024.

⁴⁹ Decret 03/19 BOBT 2019 març-abril 2019.

Article 30

1. S'encomana a la Cúria de Justícia:

- Les causes que s'hagin de tramitar judicialment, siguin contencioses o penals.
- Les causes de separació conjugal que es tramitin per via administrativa.
- El procés per la dispensa de matrimoni rat i no consumat.
- El procés per la dissolució de matrimonis *in favorem fidei* en qualsevol de les seves formes.
- El procés de mort presumpta del cònjuge.
- Les causes per declarar la nul·litat de l'ordenació sacerdotal, les de remoció del rector, així com la pèrdua de l'estat clerical i les seves obligacions.
- El procés de nul·litat matrimonial.
- Altres assumptes que li siguin encomanats.
- Els processos canònics establerts per abusos de menors i persones vulnerables.

2. La Cúria de Justícia està integrada pel Vicari Judicial, els Jutges diocesans, el Promotor de Justícia, el Defensor del Vincle i els notaris actuaris, tots ells amb nomenament del bisbe per un període de 5 anys prorrogables per altres quinquennis.

2. El Tribunal Eclesiàstic

Article 31

1. El Vicari Judicial constitueix amb el bisbe, d'acord a la norma del dret, un únic Tribunal que jutja, segons la naturalesa de les causes, a través d'un sol jutge o d'un col·legi de jutges.
2. Els jutges diocesans s'encarreguen de jutjar les causes de la Cúria Judicial assenyalades a l'article 39,1. Són nomenats pel bisbe conforme al dret.⁵⁰
3. El Promotor de Justícia és nomenat pel bisbe i té la missió de tutelar el bé públic de les causes penals, i en les causes contencioses, quan sigui necessari, quan ho prescrigui el dret o quan ho estimi oportú el bisbe.

⁵⁰ CIC c. 1421.

4. El Defensor del vincle és nomenat pel bisbe i vetlla pel vincle de la sagrada ordenació i del matrimoni quan aquests són impugnats. La seva funció mai no és acusatòria sinó de defensa, havent de promoure i manifestar tot el que es pugui adduir raonable contra la nul·litat o dissolució. El Defensor del vincle pot realitzar simultàniament l'ofici de Promotor de Justícia, però no la mateixa causa.

5. Els notaris actuaris també són nomenats pel bisbe. Correspon als notaris:

- El registre general de la Cúria de Justícia
- El registre de procuradors i lletrats que formen part de l'elenc del Tribunal així com l'ordre per l'assignació del torn d'ofici.
- L'organització i custòdia de l'arxiu.
- L'expedició de certificacions i notificacions de la Cúria de Justícia.
- Autoritzar amb la seva signatura tots els documents de la Cúria de Justícia.
- L'atenció a les consultes, informacions i peticions de caràcter general.
- Redactar les actuacions i documents processals que requereixen la seva intervenció.

6. Els advocats i procuradors, per a ser admesos al Tribunal Eclesiàstic, han de ser majors d'edat, catòlics, de bona fama, doctors o, almenys, veritablement pèrits en Dret canònic i estar inscrits en l'elenc del Tribunal. Han de comptar amb l'aprovació del mateix bisbe. S'ajustaran a la normativa establerta en els cc. 1481-1489 del Codi del Dret canònic.

V. Els organismes col·legiats

1. El Consell Episcopal

Article 32

1. El Consell Episcopal és un organisme col·legiat estable i consultiu de comunió i unitat de govern que col·labora directament amb el bisbe en l'exercici del seu ministeri episcopal.
2. El Consell està presidit pel bisbe i en formen part el Vicari General i Moderador de Cúria, els Vicaris episcopals si n'hi ha, i el Secretari General i Canceller.⁵¹

⁵¹ CIC, 473,4.

Article 33

1. Poden participar eventualment del Consell Episcopal aquelles persones que a judici del bisbe poden fer aportacions concretes en un assumpte pel qual pot ser requerida la seva presència. Poden participar així mateix en alguna reunió els arxiprestes de la diòcesi o els delegats generals quan el tema els pertoqui més directament.
2. El bisbe establirà la periodicitat de les reunions del Consell, així com els temes a tractar en referència a la pastoral de la diòcesi, els plans i orientacions diocesanes, els nomenaments i càrrecs diocesans o altres assumptes sobre els que estimi oportú consultar.
3. El Cancellier i Secretari General aixecarà acta de les reunions, que es custodiarà en l'arxiu diocesà.

2. El Consell Presbiteral

Article 34

1. El Consell Presbiteral està format per un grup de preveres en representació del presbiteri que ajuden el bisbe en el govern de la diòcesi d'acord amb la norma del dret per tal de proveir al màxim al bé pastoral de la porció del poble de Déu que li ha estat encomanada, segons el dret.⁵²
2. El Consell Presbiteral de la diòcesi de Terrassa es regeix pels estatuts aprovats pel bisbe.⁵³

Article 35

1. El President nat del Consell és el bisbe i li correspon convocar-lo, presidir-lo i determinar els temes a tractar o acceptar els que li siguin proposats.⁵⁴
2. El Consell Presbiteral té vot consultiu. El bisbe ha d'escoltar-lo en els temes més rellevants de la diòcesi, però necessita únicament del seu consentiment en els casos que determina expressament el dret.⁵⁵

⁵² CIC, c. 495.

⁵³ Decret09/04 14 de desembre de 2004 BOBT 2004 novembre-desembre.

⁵⁴ CIC c 500.

⁵⁵ CIC c 500.

3. El secretariat del Consell Presbiteral, havent informat el bisbe, prepara l'ordre del dia i documentació adjunta i el Secretari convoca, en nom del bisbe, les reunions.
4. El Consell presbiteral cessa en quedar vacant la Seu episcopal i compleix les seves funcions el Col·legi de consultors i pot ser dissolt pel bisbe si no compleix la seva funció encomanada en bé de la diòcesi.⁵⁶

3. El Col·legi de Consultors

Article 36

1. El Col·legi de Consultors està format per un nombre preveres membres del Consell Presbiteral escollits i nomenats pel bisbe, segons la normativa del dret per un període de cinc anys prorrogable per altres quinquennis.⁵⁷
2. En el cas de seu vacant, aquest Col·legi, junt amb el Canceller de la Cúria, no cessa, i és el qui, en la presa de possessió del nou bisbe, rep les lletres apostòliques que donen fe del seu nomenament episcopal.⁵⁸

Article 37

1. El Col·legi de Consultors està presidit pel bisbe i intervé en aquelles qüestions de màxima rellevància que indica el codi de dret canònic.⁵⁹
2. Entre els membres del Col·legi de Consultors el bisbe nomena un secretari que aixeca acta de les reunions i que es guarda en l'arxiu.

4. El Consell Pastoral Diocesà

Article 38

1. El bisbe, en la mesura que les circumstàncies ho aconsellin, pot erigir un Consell Pastoral Diocesà, al qual correspon, sota l'autoritat del bis-

⁵⁶ CIC, c 501, 2 i 3.

⁵⁷ CIC, 502, 1.

⁵⁸ CIC, c. 382,3.

⁵⁹ CIC, c. 1277.

be, discernir i ponderar tot el que es refereix a les activitats pastorals, i proposar-hi conclusions pràctiques.⁶⁰

2. El Consell pastoral és un organisme de naturalesa consultiva,⁶¹ al qual el bisbe pot proposar l'estudi d'assumptes relacionats amb l'activitat pastoral de la diòcesi: pla o orientacions diocesanes, iniciatives missioneres, catequètiques i apostòliques, formació doctrinal i vida sacramental dels fidels, ministeri pastoral dels clergues, sensibilització de l'opinió pública sobre problemes de l'Església, etc.⁶²
3. El Consell Pastoral Diocesà de Terrassa es regeix pels estatuts aprovats pel bisbe.⁶³

Article 39

1. El president nat del Consell Pastoral Diocesà és el bisbe.
2. El secretariat del Consell pastoral diocesà, havent informat el bisbe, prepara l'ordre del dia i documentació adjunta i el Secretari convoca, en nom del bisbe, les reunions.

5. El Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics

Article 40

1. El Consell Diocesà d'Assumptes Econòmics està format per grup de persones expertes en matèria econòmica i jurídica, designades pel bisbe per un període de cinc anys, prorrogable per altres quinquennis.⁶⁴
2. La seva missió és assessorar el bisbe en les decisions de matèria econòmica, complir les funcions que estableix el codi de dret canònic⁶⁵ i orientar en les directrius per l'actuació de l'econom diocesà.

⁶⁰ CIC, c. 511.

⁶¹ CIC, c. 514.

⁶² AS 184.

⁶³ Decret 11/09 22 de maig de 2009 BOBT 2009 abril-maig.

⁶⁴ CIC, c. 492,1.

⁶⁵ CIC 494 i 1284.

Article 41

1. El Consell és presidit pel bisbe, o en cas d'impossibilitat per la persona que ell delegui a tal efecte.
2. Correspon al Consell l'elaboració i aprovació del pressupost anual de la diòcesi, l'aprovació dels comptes, el consentiment per la realització dels actes d'administració extraordinària, l'alienació de béns de la diòcesi i de les persones jurídiques quan superen la quantitat màxima fixada per la CEE.⁶⁶
3. El Consell també ha de ser consultat en aquells temes que el dret determina expressament,⁶⁷ com són els actes d'administració que, tenint en compte l'estat econòmic de la diòcesi, són de la major importància;⁶⁸ el nomenament de l'Ecònom diocesà, com també el seu eventual cessament,⁶⁹ les inversions a realitzar quan el dret ho demani,⁷⁰ i la imposició a les persones jurídiques públiques que depenen del bisbe l'aportació per les necessitats de la diòcesi.⁷¹
4. Entre els membres del Consell el bisbe nomena un secretari que aixeca acta de les reunions i que es guarda en l'arxiu.

⁶⁶ CIC c. 1277 i 1292.

⁶⁷ CIC, c. 494,1 i 2.

⁶⁸ CIC, c. 1277.

⁶⁹ CIC, c. 494,1 i 2.

⁷⁰ CIC c. 1305 i 1310,2.

⁷¹ CIC c. 1263.

Vida diocesana

Crònica del Consell Pastoral Diocesà

El dissabte 25 de gener es reuní sota la presidència de Mons. Salvador Cristau el Consell Pastoral Diocesà en sessió ordinària.

En aquesta ocasió el tema de treball ha estat com viure a la diòcesi l'esperança en temps desesperançats. Es va començar amb una ponència a càrrec del Dr. Francesc Torralba, filòsof i teòleg. En la seva aportació va constatar que hi ha una necessitat urgent de reforçar l'esperança perquè predomina la desesperança per un futur fosc (canvi climàtic, populismes polítics, etc.). Estem en una distopia, es considera que el que vindrà serà molt pitjor que el present. Això, per exemple, provoca que la societat actual no vulgui reproduir-se (més de la meitat dels universitaris contemplen no tenir fills). Considera que una persona esperançada és aquella que veu possibilitats allà on els altres no n'hi veuen, idea basada en el filòsof danès Kierkegaard. Quan una persona entreveu possibilitats es compromet. En canvi, porta a la passivitat creure que no hi ha res a fer, porta a la filosofia del *carpe diem*.

Presentà en primer lloc l'esperança natural, que es basa en allò que ha anat assolint la humanitat, mitjançant la ciència, la tecnologia i els drets socials. Però aquesta esperança té límits, perquè la raó, la ciència i la tecnologia no ens donen resposta a tot, i quan no es troba resposta es cau en la depressió. La humanitat ha anat avançant, però podríem dir que "la casa sempre té goteres". No podem posar tota l'esperança en la ciència i la tecnologia.

Enfront de l'esperança natural hi ha l'esperança cristiana, que es nodreix del fet pasqual. Jesús va morir i va ressuscitar. Aquest és el fonament de la nostra esperança. Aquesta esperança no és un càlcul de probabilitats, tampoc és optimisme ingenu, ja que coneix la contrarietat, com diu Sant Pau, però confia en la força infinita de Déu per vèncer-la.

El motor de l'esperança cristiana és la resurrecció de Jesús, confiem que no estem sols en la història. Déu no ens abandonarà i estarà amb nosaltres fins al fi de la història. L'esperança cristiana se sosté en la promesa d'un cel nou i una terra nova. Es basa en la resurrecció de Jesús, i en creure que alguns el van veure ressuscitat. Per tant, els cristians estem cridats a irradiar esperança sostinguts per Déu.

En conclusió, l'esperança cristiana no és creure en possibilitats, sinó que és creure que l'impossible pot ser possible per la força de Déu.

El Dr. Torralba en acabar la seva ponència va plantejar dues preguntes perquè les treballéssim en grup:

1. Com nodrim aquesta esperança?
2. Com irradiar esperança en les nits obscures del nostre món?

En la posada en comú posterior es va remarcar especialment que no es pot separar l'esperança de la fe i la caritat. L'esperança cal nodrir-la amb la pregària i l'eucaristia. Demanar ajut a Déu. Per irradiar esperança en situacions difícils cal acostar-se a l'altre amb amor, acompanyar, no passar de llarg. Podem irradiar esperança donant-nos a les persones. Hem de comunicar l'esperança cristiana amb els recursos que tenim.

La sessió es va cloure amb informacions diocesanes, la presentació del material de formació per la diòcesi per aquest curs sobre l'esperança i la preparació de la cloenda del vintè aniversari de la diòcesi el diumenge 15 de juny a la tarda al Santuari diocesà de la Mare de Déu de la Salut.

Crònica diocesana

El Concurs Bíblic celebra la seva 40a edició

Des de la seva creació el 1986 a Terrassa, el Concurs Bíblic ha estat una eina clau per apropar infants, adolescents i joves a la Bíblia, amb més de 1.500.000 participants fins ara. La 40a edició, que manté les modalitats infantil, adolescent i universitària, es vincula amb la Setmana de la Bíblia i l'any jubilar decretat pel papa Francesc. Aquesta edició gira entorn del lema *Confio en la teva Paraula* i inclou la reflexió sobre Mt 8, 5-13. Amb nous materials i una estructura renovada sota la gestió del Bisbat de Terrassa, el concurs reafirma la seva missió evangelitzadora i compta amb el suport de diverses institucions religioses.

Trobada de preveres joves

La Casa d'Espiritualitat de Caldes de Montbui va acollir la trobada de formació i convivència del bisbe Salvador amb els preveres ordenats els darrers cinc anys. Durant els dies 19 i 20 de gener, els participants van compartir moments de reflexió i germanor en un ambient de recolliment. El Sr. Bisbe va comentar la seva carta adreçada al clergat i junts reflexionaren sobre les dificultats en la vivència del ministeri ordenat en els primers anys i com enfortir aquesta vivència.

Cloenda de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians

El bisbe Salvador va presidir la Pregària per la Unitat dels Cristians a la Catedral de Terrassa. La cerimònia va tenir lloc el divendres 24 de gener i va estar acompanyada per representants d'altres confessions cristianes presents en el territori diocesà. En les seves paraules el Sr. Bisbe reflexionà sobre la importància de la fe, que està sostinguda per l'esperança i acompanyada per l'exercici de la caritat com a expressió de l'amor de Déu.

La diòcesi de Terrassa celebra la Jornada de la Vida Consagrada

El 2 de febrer, al Centre Borja de Sant Cugat, va tenir lloc la Trobada diocesana de religiosos per la Jornada de la Vida Consagrada. Hi van participar prop de cent persones de diverses comunitats. L'acte va incloure la presentació del Jubileu de l'Esperança, a càrrec de Mn. Fidel Catalán i la Gna. Lourdes López i un interessant treball de grups sobre els llocs d'esperança en el treball a la diòcesi. Seguidament tingué lloc la celebració de l'Eucaristia presidida pel Sr. Bisbe, que va destacar la crida baptismal i la vida consagrada. La jornada va concloure amb un pìscolabis per compartir la fraternitat i la vocació.

Setmana de la Família a la Diòcesi de Terrassa

Del 10 al 16 de febrer de 2025, la Diòcesi de Terrassa celebra la Setmana del Matrimoni sota el lema "La família, font d'esperança". Es proposen diverses activitats:

- Dijous 13 de febrer (20:30h-21:30h): Els matrimonis perfectes existeixen... però només a les xarxes socials. (Catedral del Sant Esperit, Terrassa – Sala Capítular)
- Divendres 14 de febrer (20:30h-22:30h): Diàleg "Directe al Matrimoni". *Xerrada amb matrimonis de 5, 10, 25 i 50 anys de casats.* (Catedral del Sant Esperit, Terrassa – Inscripció prèvia, hi haurà cangurs)
- Dissabte 15 de febrer (20:30h-22:30h): Sopar "Quedem". *Un sopar íntim per parlar els dos en un ambient relaxat.* (Santuari de Schoenstatt, Valldoreix – Inscripció prèvia, hi haurà cangurs)
- Diumenge 16 de febrer (18.30h) – Cafè amb el Bisbe Salvador *Trobada informal amb el bisbe per parlar sobre la vida en família i el matrimoni.* (Catedral del Sant Esperit – Inscripció prèvia, hi haurà cangurs)
- Diumenge 16 de febrer (20:00h) – Missa de cloenda *Celebració eucarística per tancar la Setmana del Matrimoni.* (Catedral del Sant Esperit, Terrassa – Inscripció prèvia)

El diumenge 16 de febrer al vespre, la Catedral va acollir la cloenda de la Setmana de la Família. A les 18 h, el bisbe Salvador es va trobar amb les famílies i les va animar a recolzar-se mútuament. A les 20 h, Mons.

Cristau va presidir la missa, destacant la importància de vetllar per les famílies i beneint els matrimonis presents.

40 anys de Catequesi especial

El dissabte 8 de febrer, la parròquia de Sant Cristòfol de Terrassa va celebrar el quarantè aniversari de la catequesi especial. El bisbe Salvador va presidir la missa i va confirmar dos joves dels grups de catequesi especial, acompanyat per diversos preveres. Varen participar els infants que hi han passat al llarg d'aquests anys així com les famílies que hi han donat suport. Aquesta iniciativa, nascuda fa quaranta anys, ha permès a molts infants i adolescents amb discapacitat viure la fe en un entorn adaptat. Després de la celebració, les famílies es van reunir per compartir un dinar de germanor.

Terrassa participa en el Congrés Nacional de Vocacions

38 persones representants de les delegacions d'apostolat seglar, vida consagrada, pastoral de joventut, pastoral vocacional, pastoral universitària, pastoral obrera i del Seminari varen participar del 7 al 9 de febrer en el Congrés Nacional de Vocacions que va tenir lloc a Madrid. L'esdeveniment fou organitzat per la Conferència Episcopal Espanyola i hi participaren més de 3.000 persones.

Recessos per a joves

El cap de setmana del 7 al 9 de febrer la Delegació de Joventut organitzà un recés de cap de setmana per noies a la Casa d'Espiritualitat de Caldes de Montbui. El va predicar Mn. David Compte, prevere de Vic i membre de la Fundació Autem. I el següent cap de setmana, del 14 al 16, Mn. Carles Cahuana el va predicar per a nois.

Jornada diocesana de Pastoral de la Salut

Dissabte 15 de febrer, la Parròquia de Sant Pere d'Octavià va acollir la XIX Jornada diocesana de Pastoral de la Salut. Mn. Antoni Deulofeu va parlar sobre l'esperança en la fe cristiana, seguit d'un diàleg sobre l'acompanyament de persones amb Alzheimer.

Trobada de preveres i diaques al Bisbat

La trobada de clergat del dilluns 17 de febrer al Bisbat es va desenvolupar en un ambient de fraternitat i reflexió. Després de l'acollida i la pregària inicial, el bisbe va introduir la jornada en la que es va reflexionar sobre la vivència del ministeri sacerdotal en el context actual i com gestionar les dificultats. A la segona part del matí va tenir lloc la presentació del Sistema de Compliment Normatiu a càrrec de Rafael Rich. La trobada va concloure amb la pregària de Sexta i un dinar a peu dret, fomentant la proximitat i el diàleg entre els participants.

Reunió del Consell episcopal amb els arxiprestes

El divendres 21 de febrer el Sr Bisbe va presidir la reunió del seu Consell episcopal amb els arxiprestes de la diòcesi. Es va continuar la reflexió sobre la futura reestructuració de serveis a nivell arxiprestal i es van presentar experiències de treball amb la creació d'equips d'animació evangelitzadora a les parròquies i la dinamització tant del consell pastoral parroquial com dels consell pastoral arxiprestal. A la segona part de la reunió van participar els responsables de Càritas Diocesana per reflexionar sobre la coordinació entre Càritas a cada parròquia i, a nivell arxiprestal, amb Càritas Diocesana.

Recés de diaques i candidats al Seminari

El dissabte 22 de febrer, el Seminari (Valldoreix) va acollir el Recés per a diaques, aspirants i candidats, predicat per Mn. Xavier Blanco sobre *"L'esperança en la vida cristiana"*. La jornada va cloure amb la intervenció del bisbe i un dinar de convivència.

Material de formació

LA CONVERSIÓ PASTORAL I L'ESPERANÇA

Fitxes de treball per aprofundir en el Jubileu

0. UN ANY JUBILAR DE L'ESPERANÇA. INTRODUCCIÓ DEL SR. BISBE DE TERRASSA

En aquests darrers anys hem estat treballant, en reunions de preveres i diaques, així com en altres organismes parroquials, arxiprestals o diocesans, a partir del document *“La conversió pastoral de la comunitat pastoral al servei de la missió evangelitzadora de l'Església”*, una instrucció del Dicasteri del Clergat, de l'any 2020.

Aquest document ens ha obert un camí i ens ofereix un marc per reflexionar sobre la missió de la parròquia en el context actual, i sobre els desafiaments que es presenten a la vida de l'Església. Demanen una resposta que passa per la conversió personal de clergues, religiosos i laics i la conversió pastoral de les estructures.

Més darrerament, les orientacions diocesanes amb el títol *“Caminar junts per evangelitzar enmig de la nostra societat per al període 2023-2026”* incideixen en la necessitat de reflexionar junts per revisar i reestructurar els serveis i les activitats de les parròquies i arxiprestats (*Orientacions diocesanes* número 1.3), comptant amb la col·laboració dels laics i treballant de manera sinodal.

Us convido ara a donar un pas més, gràcies a l'any jubilar que ha declarat el papa Francesc, perquè la reflexió que fem, el treball coordinat que realitzem i les possibles propostes de futur puguin estar inspirades en el principi de la primacia de la gràcia i de l'esperança que no defrauda, com ens recorda el Papa.

És per aquest motiu que he demanat a la Comissió diocesana de Formació l'elaboració d'uns materials de reflexió que il·luminin, a partir de la Paraula de Déu, del Magisteri i de les ciències humanes, el camí que estem fent.

Us convido a treballar amb aquestes fitxes de reflexió i els qüestionaris que les acompanyen en les reunions arxiprestals de preveres i diaques, en els

consells arxiprestals, a les reunions parroquials que cregueu oportunes. En els equips evangelitzadors, grups i comissions de moviments, i en els diferents consells i organismes diocesans.

Ben vostre.

† Salvador Cristau Coll
Bisbe de Terrassa

1. L'ESPERANÇA, FONAMENTACIÓ FILOSÒFICA

El destacat filòsof alemany Immanuel Kant es plantejava, al s. XVIII, tres qüestions fonamentals: «què puc saber?», «què he de fer?» i «què puc esperar?». Aquesta darrera qüestió és la que ens toca tractar ara, 250 anys després, en el Jubileu del 2025: l'esperança.

Un dels primers filòsofs de la història, del qual en sabem ben poca cosa —em refereixo a Heràclit d'Efes (s.VI a.C.)— va escriure la següent màxima en el seu poema: «qui no espera l'inesperat mai el trobarà». Penso que té raó, perquè cap vida, cap passió humana ni cap amor humà pot concebre's sense un horitzó de sentit, una meta o una finalitat.

Aproximar-se al tema de l'esperança des de l'Antropologia filosòfica requereix fer una reflexió sobre la plenitud a la qual aspira tota persona humana. En efecte, l'ésser humà té una dimensió de futur que apunta vers una plenitud, car la realitat del present no és una realitat plena, és *in fieri*. La mort ens recorda la nostra limitació i contingència. Som portats a l'existència en un espai i un temps determinat, amb un inici temporal, i també un final.

La plenitud o realització plena de la persona humana en Filosofia té la seva correspondència directa en la Teologia: la salvació. Per tant, el caràcter històric de l'existència humana fa que s'hagi de tenir en compte tota la persona humana, en totes les dimensions de la seva existència (individual i col·lectiva, corporal i espiritual). A més, el seu caràcter històric implica la capacitat humana de record del passat (anàmnesi) i també d'anticipació del futur (prognosi). Sí, també del futur. L'home viu en el present i viu el present, però, al mateix temps, allò que viu i fa en el temps present té implicacions i conseqüències en el futur (el seu i el dels altres), encara que aquest futur romangui obert, car no podem posar límits al futur. Per això, l'actitud de l'home ha de ser d'obertura i disponibilitat vers el futur.

Així ho deixa entreveure el Papa Francesc en la butlla de convocatò del Jubileu de 2025 en parlar dels efectes del perdó: «Perdonar no canvia el passat, no pot modificar el que ja ha passat; tanmateix, el perdó pot permetre que canviï el futur i es visqui d'una manera diferent, sense rancor, ira ni venjança» (*Spes non confundit* 23).

Aleshores, en tant que la persona humana és un ésser obert al futur, d'ella es poden fer afirmacions de futur i, per tant, d'ella podem esperar quelcom; en ella hi ha esperança. El Papa Francesc ho diu clarament a l'inici de la butlla: «Tothom espera. Al cor de tota persona hi ha esperança com a desig i espera el bé, fins i tot ignorant el que el demà portarà» (*Spes non confundit* 1).

Si bé la fe és la primera virtut teològica, l'esperança és el motor que fa que la fe es desplegui. El *futurum* vindria a ser el desplegament de les potencialitats del present. El futur és el que determina i critica el present. Per tant, prima el futur sobre el present, el més enllà sobre el més ençà.

Parafrasejant a Sant Anselm de Canterbury, quan deia que la primera virtut teològica buscava entendre («fides quaerens intellectum»), podríem dir quelcom semblant també per a la segona virtut teològica: «spes quaerens intellectum», perquè l'esperança –estudiada i tractada filosòficament, com veurem a continuació– esdevé un *intellectus spei*.

En el passat s. XX, el filòsof alemany Ernst Bloch, fundador del corrent de pensament utòpic, centrava la seva metafísica en allò que encara no és (noch-nich-sein). Efectivament, Bloch pensa no a partir del que és, sinó del que encara no és, però pot ser; és a dir, la utopia. *La utopia* (ou-topos, en grec: no-lloc) fou un neologisme que emprà Sant Tomàs More al s. XVI per a descriure una societat ideal en la seva obra homònima de filosofia política (influenciada per *La República* de Plató i *La ciutat de Déu* de Sant Agustí). Bloch recupera el terme en la seva filosofia per a parlar del principi de l'esperança.

El principi d'esperança de Bloch és dinàmic, actiu, no pas una mera espera passiva. Aquest desig utòpic es troba confirmat per l'objectualitat del món. És un principi rector de la voluntat humana, que ha de ser après. Sant Agustí ho va entendre bé: «no es viu sense aquestes tres inclinacions de l'ànima: creure, esperar, estimar» (citat a *Spes non confundit* 3). L'educació del desig d'utopia suposa obrir la imaginació, ensenyar a desitjar millor, a desitjar més i a desitjar d'una manera diferent. El desig no educat pot tendir, una i altra vegada, als valors habituals de la societat o bé repro-

duir la pròpia estructura de desitjos. En aquest cas, ens deixem portar pel corrent ideològic de moda. Incapaços de projectar imatges de futur, subordinant la nostra facultat imaginativa a la de la societat, o bé caient en l'individualisme, l'egocentrisme i, àdhuc, narcisisme, que «corroeix l'esperança», com diu el Papa (*Spes non confundit* 9).

Així, doncs, mentre l'home no arriba a la «terra promesa», la «pàtria de la identitat» o a la utopia, com diria Ernst Bloch, la vida de l'home és un èxode permanent. Bloch advoca per recuperar la utopia avui i rebel·lar-se contra tots els elements de mort que trobem al món, car la mort destrueix tota utopia. A més, afegeix que sense l'existència de Déu l'home no podria vèncer la mort. Ho deia així: «Ni un Déu sense futur, ni un futur sense Déu». Efectivament, parafrasejant al gran literat Dostoievski, si Déu no existeix, no només està tot permès, sinó que el mal comès només pot ser redimit per l'ésser humà, car no hi hauria cap instància superior.

Bloch vol orientar el pensament filosòfic vers el futur; un futur que no sigui mera prolongació del present, sinó un salt per sobre la realitat establerta, obrint-se així al camp de la novetat. Ell defensa que l'individu humà va realitzant-se al llarg de la vida terrenal... i més enllà, ja que *stricto sensu* el subjecte no mor, perquè no li afecta la mort. La mort de l'ésser humà pren un caràcter d'extraterritorialitat (en Teologia podria dir-se transcendència), perquè, en la mort, el subjecte humà està «fora del territori», és un subjecte utòpic.

Certament, Bloch no pensava en una utopia transcendent, sinó en una utopia sense transcendència, ja que identificava la utopia amb un món millor. Però, podem fer l'exercici de conjuminar el seu principi rector al tema del jubileu d'enguany, per tal d'aplicar l'esperança en la nostra vida, i extrapolar la utopia blochiana, intercanviant-la per la cristiana.

En clau cristiana, l'esperança deixa de ser utòpica quan es comparteix la fe en Déu, qui dona sentit ple i total a l'ésser humà i a la història. Per això, l'esperança cristiana –permeteu-me dir– més que utòpica és eutòpica (eu-topos, en grec: bon lloc), de la qual cosa ben segur hi estaria d'acord Sant Tomàs More.

En l'home, quan el desig de superació d'un present no acomplert acceideix a la raó dona lloc a l'esperança. Quan l'esperança es conjuga amb les possibilitats reals aflora la utopia. D'aquesta manera, la utopia no és una mera quimera o una il·lusió, sinó la voluntat de no conformar-se amb el present. En tant que el món no sigui un *fixum* de fets, sinó una cruïlla

de processos; en tant que el necessari del món sigui el possible, però no l'invariable, hi haurà lloc per a l'esperança i el món –en la seva totalitat espacial i temporal– serà un *laboratorium possibilis salutis*.

Com diu el Papa Francesc, som «pelegrins d'esperança» (*Spes non confundit* 5); si volem un futur diferent, haurà de ser el futur del nostre present. No hi ha un altre lloc des del que partir. Per tant, heus aquí el repte: constituir inèdits viables. Mentre estem pelegrinant en aquest món, potser caldrà aplicar el que deia el filòsof africà Pierre Rabhi: «Reconèixer tot el que ens sobra en lloc de viure l'angoixa del que ens falta és la clau de la sobrietat feliç». Però, a més, necessitem una felicitat que es realitzi definitivament per a poder exclamar, parafrasejant al filòsof francès René Descartes, «Soc estimat, per tant existeixo», perquè «la felicitat és la vocació de l'ésser humà» (*Spes non confundit* 21).

Per a la reflexió

1. Quins signes d'esperança es troben en la nostra realitat diocesana?
2. Com pensem el futur de la nostra Diòcesi i de la pastoral que s'hi duu a terme?
3. Quines estructures diocesanes necessiten ser purificades per a créixer en esperança?
4. Com promoure l'educació en el desig d'utopia o salvació en les nostres parròquies?

2. L'ESPERANÇA, VIRTUT TEOLÓGICA, FONAMENTACIÓ TEOLÒGICA

Introducció

L'esperança, juntament amb la fe i la caritat, és una virtut teològica que ocupa un lloc central en la vida cristiana. No és merament un desig o una expectativa humana de benestar futur, sinó una orientació profunda cap a Déu, basada en les seves promeses i la seva fidelitat. L'esperança connecta la vida del creient amb la realitat última: la participació plena en la glòria divina. Tal com ens ensenya la tradició cristiana, l'esperança és el do per mitjà del qual confiem fermament en la vida eterna i en l'ajuda divina per assolir-la. Segons el Catecisme de l'Església Catòlica, l'esperança és la virtut «per la qual desitgem el Regne dels cels i la vida eterna com la nostra felicitat, posant la confiança en les promeses de Crist i recolzant-nos no

en les nostres pròpies forces, sinó en l'ajuda de la gràcia de l'Esperit Sant» (CEC, núm. 1817). Aquesta virtut ens porta més enllà dels límits humans, orientant-nos cap a Déu com a font i fi de tota esperança.

L'esperança ens situa en una tensió entre el "ja" i el "encara no" de la Història de la Salvació. Ens permet viure en un món encara marcat pel pecat i el sofriment, però amb la mirada posada en la plenitud del Regne de Déu, que serà consumat a la fi dels temps. Aquesta tensió alimenta una actitud d'esperança activa, que no és resignació, sinó un compromís amb el present, confiant que Déu actua i transformarà la realitat.

Fonamentació bíblica de l'esperança

L'esperança cristiana troba les seves arrels profundes en l'Escriptura. A l'Antic Testament, aquesta virtut es manifesta principalment en l'esperança d'Israel en el Déu fidel, que allibera el seu poble i compleix les seves promeses. Els salms són un testimoni viu d'aquesta confiança: «El Senyor m'il·lumina i em salva, ¿qui em pot fer por?» (Sl 27,1). L'esperança d'Israel se centra en l'arribada del Messies, el qual portarà la salvació definitiva. Al Nou Testament, l'Esperança s'enriqueix amb la realitat de Jesucrist, el compliment de les promeses de l'Antic Testament. La seva resurrecció és el fonament de tota esperança cristiana, ja que confirma la victòria de Déu sobre el pecat i la mort. Sant Pau, a la carta als Romans, afirma: «L'esperança no enganya, perquè Déu, donant-nos l'Esperit Sant, ha vessat en els nostres cors el seu amor» (Rm 5,5). Aquí Pau vincula l'esperança amb l'amor i amb l'acció de l'Esperit Sant, que ens dona la certesa de la nostra futura participació en la glòria de Déu.

També la carta als Hebreus presenta l'esperança com una àncora de l'ànima, ferma i segura, que ens connecta amb la realitat divina (He 6,19). Aquesta imatge suggereix que l'esperança no només és una orientació cap al futur, sinó també una realitat present que ens manté fermes en la fe, fins i tot enmig de les tempestes de la vida.

Fonamentació teològica de l'esperança

L'esperança, com a virtut teològica, es fonamenta en Déu mateix. No és una projecció de desitjos humans, sinó una confiança en el Déu fidel, que no pot enganyar ni ser enganyat. Aquesta virtut està arrelada en la relació personal amb Déu, que es revela com Pare amorós, Fill redemptor i Esperit Sant consolador.

Sant Tomàs d'Aquino, a la *Summa Theologiae*, defineix l'esperança com un moviment de l'ànima cap a Déu, desitjant-lo com a bé suprem i confiant en la seva ajuda per assolir-lo. Per a Sant Tomàs, l'esperança és inseparable de la fe, ja que només podem esperar allò que Déu ens ha promès i creiem com a cert. A més, l'esperança està unida a la caritat, ja que aquesta última ens mou a estimar Déu com a fi últim de la nostra existència.

El Concili Vaticà II, en la constitució pastoral *Gaudium et Spes*, subratlla que l'esperança cristiana no és una evasió de les responsabilitats terrenal, sinó una força transformadora que impulsa el creient a treballar per un món més just i fratern. Aquesta dimensió activa de l'esperança és una resposta a la crida del Crist a construir el Regne de Déu aquí i ara, mentre esperem la seva plena manifestació.

Esperança i vida cristiana

L'esperança té una dimensió profundament existencial. Ens ajuda a viure les dificultats, els sofriments i les incerteses de la vida amb confiança. En un món que sovint ofereix falses expectatives –ja sigui en el progrés tècnic, en l'acumulació de riqueses o en ideologies humanes–, l'esperança cristiana ens recorda que la veritable felicitat es troba només en Déu. Els sants són exemples vius d'esperança. Pensem en figures com Sant Joan Pau II, que va afrontar la malaltia amb serenitat, o Santa Teresa de Calcuta, que va servir els més pobres amb la confiança que veia Crist en cadascun d'ells. Ambdós són testimonis que l'esperança, sustentada per la gràcia, pot transformar vides i donar sentit, fins i tot, en les situacions més difícils.

En el nostre temps, marcat per injustícies i desigualtats socials; conflictes, violència i guerres, l'esperança cristiana és més necessària que mai. Aquesta virtut ens convida a no caure en la desesperació, sinó a ser testimonis d'un futur que no depèn tant dels esforços humans com de la fidelitat de Déu. Tenir present això, ens impulsa a sembrar llavors d'esperança en el nostre entorn. Treballant per la pau, la justícia i la dignitat de les persones. Com a cristians, som cridats a ser llum enmig de les tenebres, vivint amb alegria i confiança fins i tot en els moments d'incertesa. Tal com ens recorda el Papa Francesc, «ser homes i dones d'esperança no vol dir viure amb una mirada fugaç cap al futur, sinó saber veure amb profunditat el present i confiar que Déu està actuant». En última instància, l'esperança cristiana és una resposta al do de Déu, un do que ens sosté en el pelegrinatge de la vida fins que, finalment, arribem a la nostra pàtria definitiva.

Conclusió

L'esperança, com a virtut teològica, ens recorda que no estem sols en el camí de la vida. Déu, que ens ha creat per a Ell, ens acompanya i ens guia amb la seva gràcia. Aquesta virtut és un tresor que il·lumina el nostre present i ens projecta cap a un futur que està en mans del Pare. Confiem, doncs, en el que ens diu el Salmista: «Espera en el Senyor; sigues fort, que el teu cor no defalleixi» (Sl 27,14). Amb aquesta confiança, podem viure amb la seguretat que la nostra esperança no quedarà defraudada.

Per a la reflexió

1. *¿Com podem ser testimonis visibles d'esperança cristiana enmig de les dificultats i incerteses del nostre món?*
2. *¿Quines són les falses esperances que sedueixen avui les nostres comunitats i com podem ajudar a redirigir-les cap a la veritable esperança en Déu?*
3. *¿Com pot la nostra parròquia (o comunitat) ser un espai on les persones trobin consol, confiança i força per viure l'esperança que Déu ens ofereix?*
4. *Com podem educar les noves generacions en la virtut de l'esperança perquè visquin amb confiança en Déu i compromís amb la transformació del món?*

3. L'ESPERANÇA EN EL POBLE D'ISRAEL, A L'ANTIC TESTAMENT

L'esperança a l'Antic Testament

Des del principi dels temps, l'home sempre ha tingut l'esperança posada en allò que vol obtenir.

L'Antic Testament no és aliè a la desesperança. És per això que l'home té l'esperança posada en Déu i en el que pot obtenir.

Si prenem la definició d'esperança: com allò que l'home vol aconseguir o que vol que es faci. Aleshores, podem veure que a l'Antic Testament el poble d'Israel té esperança a dos nivells: a nivell social i religiós.

A nivell social

A nivell social ja trobem des del principi la lluita entre les societats nòmades i sedentàries, l'exemple més clar és el de Caín i Abel (Gn 4).

Al principi, el poble d'Israel és un poble nòmada. El veiem als grans patriarques Abraham, Isaac i Jacob. Però, amb l'experiència del seu sedentarisme a Egipte, el poble comença a esperar posseir un país, una terra pròpia, i emprèn el viatge cap a Palestina.

Durant el període dels jutges invertirà tota la seva esperança a aconseguir la terra que tant anhelaven, però els problemes entre ells continuen i arriben a la decisió que necessiten un rei (1Sa 7).

Havent aconseguit un territori i tenint un rei consolidat com David, el poble necessita una capital on hi hagi el temple del seu Déu i per això trien Jerusalem i en comencen la construcció que acabarà el rei Salomó. I així el poble d'Israel completa l'esperança de ser independent i igual als altres. Però tot poble necessita ser gran i per això busquen ser un poble més gran que els seus veïns.

Aquesta grandesa que aconsegueixen fa que els seus veïns comencin a desitjar les terres que tant els ha costat aconseguir i per això són envaïts.

Primer desapareix el Regne del Nord (Samaria, cap al 721 aC) i després el Regne de Judà (cap al 587 aC) i han de viure exiliats a Babilònia.

Allí, des de la frustració, neix l'esperança de la reconstrucció. Recolzats i guiats pels profetes, el poble d'Israel busca la grandesa que va tenir recuperant el territori i restaurant el temple. I encara que no podran tornar a tenir un rei, sí que es generaran moviments de revoltes contra els invasors com la dels macabeus (cap al 166 aC), la dels galileus i fins i tot els actes terroristes o de guerrilles en temps de Jesús.

A nivell religiós

A nivell religiós, l'esperança a l'Antic Testament evolucionarà seguint les etapes del poble d'Israel. Son les seves experiències vitals que van marcant el pas, l'evolució i el contingut de la seva esperança.

En un primer moment –l'època nòmada– l'esperança en Déu és disposar-se a rebre la seva benedicció. Ser fidel a Déu implica rebre la seva benedicció, que es tradueix a tenir una llarga vida, una gran descendència i moltes

propietats (és a dir, molt de bestiar). L'exemple més clar el tenim al llibre de Job, que és titllat, pels seus amics, de pecador per haver perdut els seus fills, el seu bestiar i finalment la salut.

A mesura que avancen els segles –a l'època dels jutges– quan l'objectiu és conquerir Palestina, el poble espera que Déu surti al capdavant de les seves tropes i els faci guanyar les batalles. Tenim un exemple en la història de Gedeó (Jt 7).

El període dels reis és un període molt confús a nivell d'esperança religiosa, ja que el poble està més preocupat per fer-se gran que per les afers religiosos, fins al punt d'oblidar els manaments de Déu i perdre el Llibre Sagrat (2Re 22). Però és en aquest període que apareix la figura del profeta com aquell que recorda al poble la voluntat de Déu i la seva justícia, tant personalment com social.

Durant el temps que el poble és a l'exili a Babilònia, es crea una consciència religiosa de culpabilitat i pecat, però també l'esperança que Déu enviaria el seu messies que guiarà el poble en el procés de restauració. Un messies que tornarà al poble la grandesa que va tenir a l'època de David. Aquesta esperança messiànica perdurarà durant tot aquest període i es prorrogarà fins al Nou Testament.

Tot i que, un cop establerts a Palestina, naixeran noves esperances, ja que, com hem vist anteriorment, si bé van aconseguir restablir el territori i reconstruir el temple, no van poder tornar a tenir un rei, per la qual cosa es comença a esperar que el messies sigui un guia i un rei.

No podem acabar sense fer referència a dos factors importants que influïran en el desenvolupament de l'esperança del poble d'Israel a l'últim període de l'Antic Testament.

Durant el període de l'exili i la restauració, el poble d'Israel pren contacte amb altres religions i filosofies que faran que es produeixin diverses interpretacions sobre el judaisme i la seva visió de Déu. Això ho tenim palès als llibres sapiencials.

D'una banda, tenim els llibres que advocaran per reviure les tradicions, ja que per a ells tot el que ha passat ha estat provocat perquè el poble s'ha separat de Déu, dels seus manaments i de les seves tradicions. És per això que el poble ha de tornar a l'estricta observança, amb l'esperança que Déu els recompensarà.

En aquesta línia s'emmarca l'esperança en la resurrecció que veiem desenvolupada als dos llibres dels Macabeus. Els justos, els qui s'esforcen per ser lleials a Déu, rebran la seva recompensa, no només aquí en aquesta vida, sinó que també Déu els ressuscitarà el darrer dia.

És l'esperança que Déu premia els qui s'esforcen per ser fidels a Déu i seguir els seus decrets. Els nostres mèrits es veuran recompensats el dia del judici i els justos ressuscitaran per a la vida eterna. És a dir, és complint els manaments i tradicions que aconseguim l'amor de Déu i, per tant, la resurrecció.

D'altra banda, tenim els que són més crítics amb la història i amb la visió de Déu que el poble ha tingut i les seves tradicions. Dos exemples els tenim al llibre de Job i el de Qohelet. D'una banda tenim la crítica que la benedicció de Déu es mostri en allò que aconseguim a les nostres vides (Salut, diners i amor), D'altra banda, la crítica que siguin els nostres mèrits els que ens facin justos, ja que en un moment o un altre tots cometem errors.

És l'esperança que Déu ens estima per sobre nostre i és això el que ens motiva a complir els seus manaments i tradicions. És l'esperança en el Déu de la misericòrdia que estima totes les criatures i està sempre disposat al perdó.

Per a la reflexió

Tots nosaltres tenim aquestes dues dimensions: la social i la religiosa.

El llibre dels Proverbis ens diu: "L'esperança frustrada emmalalteix el cor, el desig satisfet és arbre de vida" (Pr 13,12).

- 1. Com en el poble d'Israel, tots nosaltres passem per etapes que marquen la nostra esperança: Quines experiències vitals han marcat els moments de la meva vida?*
- 2. Quines són les meves esperances a nivell social en aquest moment?*
- 3. Com han influït aquestes experiències en la meva esperança a nivell religiós i en la meva visió de Déu?*

4. L'ESPERANÇA EN EL NOU TESTAMENT

El terme “esperança” no apareix gaire en els escrits evangèlics (cinc vegades, en total). Si té relleu és gràcies a la predicació de sant Pau, que va realçar aquesta virtut com un motor de la transformació que Crist realitza en els fidels i les esglésies. Tot i així, dels evangelis podem deduir que per a Jesús, fe i esperança formen una sola realitat espiritual. Confiar en Déu Pare és possible si hom posa la seva disponibilitat en la seva providència i proximitat real i espiritual. Deia Jesús: «Tingueu la fe de Déu» (Mc 11,22 et par), és a dir: poseu la confiança vital i integral en Déu creador, i això inclou també la capacitat d'esperar proactivament que Déu actuï. Per aquest motiu, Jesús ens mostra que la virtut de l'esperança és conseqüència de l'acceptació (fe) en Déu, que ens crea, ens estima i ens salva.

Nou Testament: Crist, esperança nostra (Colossencs 1,27)

Si fem una visió de conjunt de la predicació dels apòstols, podem afirmar amb les cartes de l'apòstol sant Pau que Crist és la nostra esperança (Col 1,27): per la seva Encarnació, l'esperança anunciada al poble de l'Antic Testament reneix. Els cors dels fidels s'havia endurit per causa del pecat (Rm 11,32) i l'ànsia d'un reviscolament de la fe en el Senyor niava en llurs cors (Is 64,1). Ara bé, hi mancava l'impuls diví que dona solidesa a l'existència, i hi faltaven els valors espirituals i sobrenaturals, entre els quals hi era l'esperança.

L'esperança cristiana és molt més que una actitud de desig o un optimisme davant del futur. És una virtut teològica, un do de Déu que ens connecta amb la promesa de la plenitud en Crist. Aquesta esperança, fonamentada en el misteri de Jesucrist, es desplega en la teologia, en la pastoral i en la vida concreta del cristià. Les Escripures i la Tradició de l'Església ens mostren com aquesta esperança es revela, creix i es tradueix en una vivència quotidiana plena de fe i compromís.

La carta de sant Pau als colossencs afirma que Jesucrist és la font de la nostra esperança. En Ell, la promesa d'Israel es fa realitat i es manifesta al món sencer. L'Encarnació, el ministeri públic, la seva passió, mort i resurrecció són els pilars d'una esperança que transforma la història i dona sentit a la vida humana. En efecte, amb el misteri de l'Encarnació, Déu es fa home i es revela com Emmanuel, “Déu amb nosaltres”. Això marca un punt culminant en la història de la salvació. Per una banda, quan ens trobem davant l'experiència transformadora de la fe, de l'encontre per-

sonal amb Jesucrist, ens trobem davant d'un miracle, que és un misteri. L'Encarnació és un miracle que supera tota comprensió. En Jesús, Déu mateix assumeix la nostra condició humana, restaurant l'esperança d'Israel i obrint-la a totes les nacions. Aquesta proximitat divina ens convida a la confiança: si Déu ha volgut fer-se com nosaltres, podem esperar en la seva fidelitat.

El punt culminant de l'esperança cristiana és el misteri pasqual. La passió, mort i resurrecció de Crist són el fonament d'una esperança activa, que no només espera, sinó que transforma el present. En efecte, a la creu, Jesús assumeix el pes del pecat i el dolor del món. El seu sacrifici és un acte d'amor que obre les portes a l'esperança d'una vida nova. En resuscitar, Déu ens mostra com la victòria de Crist sobre la mort és el cor de l'esperança cristiana. La resurrecció ens assegura que la mort no té l'última paraula i que la vida eterna és una realitat accessible. Finalment, amb l'Ascensió de Jesús i l'enviament de l'Esperit Sant completen el misteri pasqual. L'Esperit ens anima i guia, fent-nos testimonis d'aquesta esperança viva en un món que l'anhela.

Església i Nou Testament: sagrament de l'esperança

L'Església, com a cos místic de Crist, és el sagrament visible de l'esperança cristiana. És aquí on aquesta esperança es viu, se celebra i es comparteix. A Pentecosta, l'esperança esdevé proactiva. Amb la vinguda de l'Esperit Sant, l'Església es converteix en una comunitat d'esperança activa. Ja no es tracta només d'esperar passivament el Regne de Déu, sinó de treballar per fer-lo present a través de la fe i de les obres. Els apòstols, com ara Pere, Jaume, Joan, Pau, van ser testimonis privilegiats de l'esperança que Crist els havia encomanat. Les seves paraules i accions van consolidar la fe de les primeres comunitats, marcant el camí per a futures generacions de creients. Finalment, amb els primers Pares de l'Església, l'esperança cristiana es consolida com a teologia viva i com a motor de transformació social.

L'esperança cristiana no és només una idea teològica, és una força que prové de Déu Pare i transforma el nostre món. L'esperança es consolida a través de la paraula viva de l'Evangeli. La predicació segueix sent avui el mitjà principal per anunciar i contagiar aquesta esperança a tothom. Els sagraments són fonts d'esperança. En l'Eucaristia, especialment, experimentem la presència real de Crist que renova la nostra força per seguir endavant. Cada parròquia i comunitat cristiana són farcells d'esperança en

el seu entorn. Quan vivim com a testimonis, il·luminem la faç dels altres amb la llum de Crist. Finalment, la pregària és l'expressió de l'esperança. Quan l'Església prega, ho fa en comunió amb Crist. Confiant en les seves promeses i intercedint per un món millor.

Per a la reflexió

Ens preguntem sobre la catequesi, la litúrgia i el dinamisme pastoral de la diòcesi i les parròquies, pilars essencials per a una pastoral que promou l'esperança.

- 1. En la catequesi, ¿Com podem formar els fidels en la comprensió profunda del misteri de Crist, a la llum de l'actual cosmovisió?*
- 2. En la litúrgia, celebrem l'esperança que ens uneix. ¿Hi renovem de forma adient el nostre compromís d'esperar activament en Déu?*
- 3. En el dia a dia, l'esperança cristiana és també força per al present i anheli per al futur. ¿Pastors i fidels trobem el sentit de la nostra vida i el motor per fer de la diòcesi i les parròquies espais sobrenaturals on hi regni l'ideal del Regne de Déu i la santedat cristiana?*

Pregunta global: l'esperança, transmesa per l'Església i viscuda en cada fidel, ¿troba en parròquies i moviments d'Església un esperit contemplatiu que ajudi a veure la realitat humana a la llum de la sorpresa de Déu, sense tenir por a respostes concretes?

5. L'ESPERANÇA EN LA PREGÀRIA I LA LITÚRGIA, DIMENSIÓ ESCATOLÒGICA

«Vingui a nosaltres el vostre Regne»

Quan Jesús ensenya a pregar a la multitud, en el sermó de la muntanya, en la segona petició prega al Pare: «vingui el vostre Regne» (Mt 6,10). Igualment, quan els deixebles li demanen que els ensenyi a pregar, els fa pregar així: «vingui el vostre Regne» (Lc 11,2).

El regnat de Déu és, al mateix temps, quelcom que, en Jesús, ha començat ja i quelcom que encara ha de venir en la seva plenitud. Ens trobem, aleshores, amb allò que diuen els teòlegs: entre el «ja» i l'«encara no». El creient viu en una tensió entre aquesta experiència de fe que és ja presència de Déu i l'encara no de la seva plenitud. Com diu la carta als

Hebreus: «La fe és posseir anticipadament allò que esperem, és conèixer realitats que no veiem» (He 11,1). La fe és un «ja», però ella és font de l'esperança, que és un «encara no».

La pregària es viu en la comunió amb Jesús i, al mateix temps, en l'anhel de la comunió plena.

Maranatha

Això que es viu en la pregària es viu també en la litúrgia, que és la gran pregària de l'Església. En ella hi ha una gran tensió entre la comunió amb el Senyor i l'anhel de la comunió plena. Després de la consagració, el poble canta en la primera aclamació: «Anunciem la vostra mort, confessem la nostra resurrecció, esperem el vostre retorn, Senyor Jesús». Aquest *donec venias* final ha estat traduït, amb molt d'encert en el missal castellà, per un: «Ven, Señor Jesús». Ressona en aquesta aclamació aquella expressió aramea de les primeres comunitats: *Maranatha*. Sant Pau ens l'ha conservada al final de la primera carta als Corintis: «Si algú no estima el Senyor, que sigui maleït! *Maranatha*! La gràcia del Senyor Jesús sigui amb vosaltres» (1Co 16,22-23). Pau està escrivint als corintis en grec i utilitza una exclamació en arameu, que sens dubte ha après en les comunitats més primitives, precedent de la mateixa comunitat de Jerusalem.

L'expressió té un doble sentit. Per una banda es pot entendre com *Maranatha*, en sentit asseveratiu: «El Senyor ve», «El Senyor és aquí». O, al mateix temps, com *Maranatha*, en sentit desideratiu: «Senyor, veniu», «Veniu, Senyor». El llibre de l'Apocalipsi recull aquest sentit desideratiu quan indica que: «L'Esperit i l'esposa diuen: "Vine!" Els qui escolten, que diguin: "Vine!" Qui tingui set, que vingui. Qui vulgui, que prengui aigua de la vida sense pagar res (...) "Sí, vinc de seguida". Amén! Vine, Senyor Jesús!» (Ap 22,17.20). El llibre de la *Didakhè*, un catecisme cristià del segle I, conté aquesta expressió aramea quan està parlant de l'acció de gràcies en el gest sobre el pa i el vi. Es tracta, al mateix temps, d'un ús asseveratiu i desideratiu, en el sentit que «el Senyor està aquí» i «Veniu, Senyor». Per això la litúrgia ha recuperat aquest expressió tot just després de la consagració i amb el desig que el Senyor vingui d'una manera definitiva. La litúrgia eucarística és el seure a taula amb el Senyor avui i, al mateix temps, l'anhel de la trobada definitiva amb el Senyor en el cel. Recordem aquell cant tan preciós de Lucien Deiss (mort en 2007): «*Maranatha*. Veniu, Senyor Jesús!»

Com a preparació al Nadal l'Església celebra quatre diumenges que anomena tradicionalment: «Advent», del llatí *Adventus*, que significa l'arribada del Senyor. Per això, en aquest temps, la litúrgia posa l'accent en una triple vinguda: el Senyor que vindrà a la fi dels temps (o a la fi de la nostra vida), el Senyor que ve en l'*hic et nunc* de la comunitat que celebra, i la celebració de la vinguda del Senyor en el seu naixement a Betlem. El Senyor vindrà, el Senyor ve i el Senyor ha vingut. L'Advent ens mostra un dels aspectes de la vida cristiana: la dimensió de l'esperança, la dimensió de l'espera de la vinguda del Senyor. No es tracta simplement d'una preparació del Nadal, sinó de prendre consciència d'un dels aspectes fonamentals –estem iniciant així l'Any litúrgic– de la vivència cristiana. Hi ha sempre, en la vivència litúrgica, aquesta tensió escatològica entre el Senyor que s'ha fet carn i ha mort i ressuscitat per nosaltres, la seva vinguda i la seva presència en l'avui i l'ara de la celebració, i l'anhel de la trobada definitiva amb el Senyor a la fi dels temps.

Amb facilitat la nostra vivència de la fe i de la litúrgia pot quedar reduïda a un sol aspecte. Podem viure la litúrgia simplement com a trobada comunitària: ens trobem nosaltres, la comunitat (els amics). Podem viure la litúrgia com a comunió amb el Senyor, que ve avui al nostre cor. Els dos aspectes han d'anar profundament units (per això ens reunim «en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant», per això escoltem el Senyor que ens parla, per això el Senyor es fa present enmig nostre, per això preguem dient: «Pare nostre»). Però no podem oblidar la tensió escatològica: som pelegrins que caminem cap a la casa del Pare («pelegrins d'esperança», ens diu el papa Francesc). Conscients de les limitacions i de les deficiències de la nostra vivència, però amb l'anhel profund de la plenitud del nostre encontre amb el Senyor, en un cel nou i una terra nova.

Per a la reflexió

1. *Desitgem sempre viure una litúrgia més significativa, però ¿els diversos agents litúrgics (preveres, monitors, lectors; cantors, músics, catequistes, etc.) procurem formar-nos en el sentit profund de la litúrgia catòlica? ¿O introduïm canvis amb simple bona voluntat?*
2. *L'anhel de l'encontre definitiu amb el Senyor ens ha de mostrar les nostres limitacions en la vivència de la fe i ens ha d'impulsar a sortir de nosaltres mateixos i del nostre tancament comunitari. ¿Recalquem en la nostra vivència litúrgica l'anhel del Senyor que ens parla, ens crida i ens envia?*

3. *L'esperança en la trobada definitiva de tota la humanitat, com a fills de Déu, en l'eucaristia celestial ha de ser un esperó per a créixer en la unitat i en el caminar tots junts. ¿Quins passos podem fer en aquest any jubilar per a créixer en aquest anhel d'unitat i que va expressar Jesús en el darrer sopar en la seva pregària?*

6. L'ESPERANÇA EN EL MAGISTERI ACTUAL, 1: EL PAPA BENET XVI (SPE SALVI)

Segons la Carta Encíclica SPE SALVI de Benet VI

A la llum de la Redempció. La Salvació no és solament un fet. Se'ns ofereix la Salvació, en el sentit que se'ns ha donat Esperança.

Aquesta encíclica fa néixer una potent nostàlgia vers el sentit de la vida. Benet XVI indica quina és la clau de l'experiència humana, quin és el desig més radical de la persona humana. Tan sols podem viure si existeix una raó que ens indiqui que val la pena viure.

Recorda que Sant Isidor de Sevilla, va dir que la paraula *spes*, ve de la paraula, *pes*, peu. Perquè l'esperança és la que ens permet aixecar-nos, posar-nos drets cada dia.

Contemporàniament vivim inserits en la ideologia del progrés, fet que provoca un debilitament de l'esperança. L'home sempre reclama una resposta vers la plenitud i l'infinit.

No parla de l'esperança referint-se al futur, sinó al present, no estem parlant de mite, ni d'utopia. Ell afirma que l'home està fet per l'infinit; però l'infinit està en el present. I aquesta és precisament la novetat del cristianisme.

De la trajectòria de les ciències naturals, emergeix la necessitat d'anar més enllà d'elles mateixes. És l'experiència d'una presència d'aquí i ara. Em permet trobar el sentit i el desig de viure.

No podem construir el món, deixant de banda el tema del seu significat, si ho fem així l'esperança queda reduïda a una qüestió individual i privada. La fe que porta a l'esperança queda en la irrellevància i embolcallada en una abstracció i sentimentalisme.

Cal el judici del cor, i aquest no és un sentiment o una emoció, sinó que és la raó que sap llegir l'experiència de l'home en la seva relació amb la realitat, que sempre cerca la plenitud.

Sant Agustí ens diu, que quan esperem, anhelem la felicitat, (...) però quan volem dominar-la se'ns escapa. *Spe Salvi*, sense oblidar el sentit escatològic, se centra en què la Salvació abraça la totalitat de la nostra vida. Per això quan parlem d'Esperança Cristiana parlem de l'Amor de Crist a tot el que som i vivim i que ens dona la possibilitat de perseverar dia a dia amb l'impuls de l'esperança que arriba, fins i tot, a les imperfeccions i a tot el que té a veure amb la realitat de la vida.

Cada espera viu la memòria i fa conscient, en l'ara i aquí, allò que m'ha estat promès i donat.

La realitat s'imposa i en ella l'Esperança.

I recordant altre cop a Sant Agustí quan ens diu: «Que el verdader exercici del desig és l'oració».

Puc esperar verdaderament si dic a Crist, de qui ho espero tot: VINE.

Per a la reflexió

1. *Com en el primer anunci cal evidenciar que viure la fe és l'encontre amb Crist que respon als anhels més profunds de la nostra condició humana.*
2. *Com la litúrgia celebra l'esperança, com a realitat i presència actual i actuant, i com estem oberts a l'horitzó de la Gloria.*
3. *Com el caminar junts, el viure en comunió, respon a la vida dels qui viuen amb esperança; L'esperança reclama la comunió.*
4. *Com cal viure sempre, amb consciència de viure amb fe; L'esperança que neix de la fe, no necessita col·locar l'esperança en els àmbits mundans de les expectatives creades per les ideologies i per els sentimentalismes.*

7. L'ESPERANÇA EN EL EN EL MAGISTERI ACTUAL, 2: EL PAPA FRANCESC (SPES NON CONFUNDIT I DILEXIT NOBIS)

El Papa Francesc ha tractat el tema de l'esperança en diversos documents, destacant especialment la seva importància en la vida cristiana. Us presentem uns fragments rellevants dels documents “*Spes non confundit*” i “*Dilexit nos*” que aborden aquesta virtut teològica.

Spes non confundit

En la butlla de convocatòri del Jubileu Ordinari de l'any 2025, titulada *Spes non confundit* ("L'esperança no defrauda"), el Papa Francesc subratlla la centralitat de l'esperança en la vida dels creients. Destaquem quatre idees:

1. La crida a reavivar l'esperança en un món ple d'incerteses:

"«*Spes non confundit*», «l'esperança no defrauda» (Rm 5,5). [...] Tots esperen. En el cor de tota persona n'hi ha l'esperança com a desig i expectativa del bé, encara que s'ignori què portarà el demà. No obstant això, la imprevisibilitat del futur fa sorgir sentiments sovint contraposats: de la confiança a la por, de la serenitat al desànim, de la certesa al dubte. Sovint trobem persones desanimades, que miren el futur amb escepticisme i pessimisme, com si res no pogués oferir-los felicitat. Que el Jubileu sigui per a tots ocasió de reavivar l'esperança." (n.1)

2. La resurrecció de Crist com a fonament de l'esperança cristiana:

"La mort i resurrecció de Jesús és el cor de la nostra fe i el fonament de la nostra esperança. [...] L'esperança cristiana consisteix precisament en això: que enfrontant la mort, que sembla ser la fi de tot, tenim la certesa que, gràcies a la gràcia de Crist impartida en el Baptisme, «la vida es transforma, no s'acaba», per sempre." (n.20)

3. L'esperança com a virtut teològica que orienta la vida dels creients:

"L'esperança, juntament amb la fe i la caritat, constitueix el tríptic de les «virtuts teològiques» que expressen el cor de la vida cristiana. En la seva unitat inseparable, l'esperança és la virtut que, per dir-ho així, dóna direcció i propòsit a la vida dels creients. (n.18)

4. L'esperança en la vida eterna renova l'home i la història:

"«Quan manca el fonament diví i l'esperança en la vida eterna, la dignitat humana pateix lesions gravíssimes -és el que passa sovint avui-, i els enigmes de la vida i de la mort, de la culpa i del dolor, queden sense solució, portant no rarament l'home a la desesperació». Nosaltres, tanmateix, en virtut de l'esperança que ens salva, mirant el temps que passa, tenim la certesa que la història de la humanitat i la de cadascú de nosaltres no es dirigeixen cap a un punt cec o a un abisme obscur, sinó que s'orienten a l'encontre amb el Senyor de la glòria. Vivim, per tant, en l'espera de la seva vinguda i en l'esperança de viure per sempre amb Ell. És amb aquest

esperit que fem nostra l'ardent invocació dels primers cristians, amb la que acaba la Sagrada Escripura: «iVeniu, Senyor Jesús!» (Ap 22,20). (n.19)

Dilexit nos

En el document *Dilexit nos*, el Papa Francesc fa una crida a redescobrir la devoció al Cor de Jesús com a font d'amor, esperança i renovació espiritual en un món que sovint sembla haver perdut el cor. Podem destacar-hi quatre idees:

1. Davant el món actual sense cor, cal tornar al cor en la vida humana i espiritual:

“A la societat actual, l'ésser humà corre el risc de perdre el seu centre, el centre de sí mateix. L'home contemporani es troba sovint trastornat, dividit, gairebé privat d'un principi interior que genera unitat i harmonia en el seu ésser i en el seu obrar. Models de comportament bastant difosos, per desgràcia, exasperen la seva dimensió racional-tecnològica o, al contrari, la seva dimensió instintiva. Manca el cor” (n.5). “Aquest nucli de cada ésser humà, el seu centre més íntim, no és el nucli de l'ànima sinó de tota la persona en la seva identitat única que és anímica i corpòria. Tot s'unifica en el cor, que pot ser la seu de l'amor amb la totalitat dels seus components espirituals, anímics i també físics. En definitiva, si allí regna l'amor una persona troba la seva identitat de manera plena i lluminosa, perquè cada ésser humà ha estat creat sobretot per a l'amor, està fet en les seves fibres més íntimes per a estimar i ser estimat” (n.19).

2. La devoció al Cor de Jesús com a resposta als dualismes moderns:

“Aquestes malalties tan actuals, [una secularització que pretén un món lliure sense Déu, o unes comunitats cristianes i pastors centrats només en activitats externes, etc.] de les quals, quan ens hi hem deixat atrapar, ni tan sols sentim el desig de guarir-nos, em mouen a proposar a tota l'Església un nou desenvolupament sobre l'amor de Crist representat en el seu Cor sant. Allà podem trobar l'Evangeli sencer, allà està sintetitzada la veritat que creiem, allà hi ha allò que adorem i busquem en la fe, allà hi ha el que més necessitem.” (n. 89)

3. Crida a l'amistat personal amb Crist i a confiar en la seva misericòrdia:

“Davant del Cor de Crist és possible tornar a la síntesi encarnada de l'Evangeli i viure allò que vaig proposar poc temps enrere recordant l'es-

timada santa Teresa del Nen Jesús: 'L'actitud més adequada és disposar la confiança del cor fora de nosaltres mateixos: en la infinita misericòrdia d'un Déu que estima sense límits i que ho ha donat tot a la Creu de Jesucrist'." (n.90). "Sant Francesc de Sales contemplava sovint el Cor obert de Crist, que convida a viure en el seu interior en una relació personal d'amor on s'il·luminen els misteris de la vida. En el pensament d'aquest sant doctor es veu com, en front d'una moral rigorista o d'una religiositat de mer compliment, el Cor de Crist se li presentava com una crida a la plena confiança en l'acció misteriosa de la seva gràcia". (n. 114)

4. La confiança en el Senyor porta a la dimensió comunitària, social i missionera:

"Parlar de Crist, amb el testimoni o la paraula, de manera que els demés no hagin de fer un gran esforç per estimar-lo, aquest és el desig més gran d'un missioner. No hi ha proselitisme en aquesta dinàmica d'amor, són les paraules de l'enamorat que no molesten, que no imposen, que no obliguen, només mouen els altres a preguntar-se com és possible aquest amor. [...] No tinguis vergonya de reconèixer la teva amistat amb Ell". (n. 210). "L'amor als germans de la pròpia comunitat –religiosa, parroquial, diocesana, etc.– és com un combustible que alimenta la nostra relació d'amics amb Jesús. Els actes d'amor als germans de comunitat poden ser el millor o, a voltes, l'única manera possible d'expressar davant els demés l'amor de Jesucrist. Ho deia el mateix Senyor: "Tothom coneixerà que sou deixebles meus per l'amor que us tindreu entre vosaltres". (n. 214)

Per a la reflexió

1. *Com podem ser els cristians homes d'esperança, sense caure en un optimisme ingenu ni en un pessimisme sense cor?*
2. *Som conscients que la vida cristiana és sobretot una relació d'amistat amb Crist, fonamentada en la fe i la confiança en Ell?*
3. *Som conscients que l'amistat amb Crist porta a l'amor als germans, a la comunitat, i al desig missioner de fer que els altres arribin a ser amics de Déu?*

Santa Seu

Sant Pare

Missatge de la 58a Jornada Mundial de la Pau

PERDONEU LES NOSTRES CULPES, CONCEDIU-NOS LA VOSTRA PAU

I. Escoltar el crit de la humanitat amenaçada

1. A l'inici d'aquest nou any que ens dona el Pare celestial, temps jubilar dedicat a l'esperança, adreço el meu més sincer desig de pau a tota dona i home, en particular a qui se sent prostrat per la seva condició existencial mateixa, condemnat pels seus propis errors, esclafat pel judici dels altres, i ja no aconsegueix veure cap perspectiva per a la seva vida. A tots vosaltres, esperança i pau, perquè aquest és un Any de gràcia que prové del cor del Redemptor.
2. L'any 2025 l'Església catòlica celebra el Jubileu, esdeveniment que omple els cors d'esperança. El *jubileu* es remunta a una antiga tradició jueva, quan el so d'un corn de moltó –en hebreu *yobel*– anunciava, cada quaranta-nou anys, un de clemència i alliberament per a tot el poble (cf. Lv 25,10). Aquesta solemne crida havia de ressonar idealment a tot el món (cf. Lv 25,9), per a restablir la justícia de Déu en diferents àmbits de la vida: en l'ús de la terra, en la possessió dels béns, en la relació amb el proïsme, sobretot respecte als més pobres i als qui havien caigut en desgràcia. El so del corn recordava a tot el poble –al qui era ric i al qui s'havia empobrit– que cap persona no ve al món per a ser oprimida; som germans i germanes, fills del mateix Pare, nascuts per a ser lliures d'acord amb la voluntat del Senyor (cf. Lv 25,17.25.43.46.55).
3. També avui, el Jubileu és un esdeveniment que ens impulsa a cercar la justícia alliberadora de Déu sobre tota la terra. Al començament d'aquest Any de gràcia, en comptes del corn nosaltres voldríem po-

sar-nos a l'escolta del «crit d'auxili desesperat»¹ que, com la veu de la sang d'Abel el just, s'eleva des de moltes parts de la terra (cf. Gn 4,10), i Déu mai no el deixa d'escoltar. També nosaltres ens sentim cridats a ser veu de moltes situacions d'explotació de la terra i d'opressió del proïsme.² Aquestes injustícies assumeixen sovint la forma d'allò que sant Joan Pau II va definir com «estructures de pecat»,³ perquè no provenen només de la iniquitat d'alguns, sinó que s'han consolidat –per dir-ho d'alguna manera– i se sostenen en una complicitat estesa.

4. Cadascun de nosaltres ha de sentir-se responsable d'alguna manera de la devastació a la qual està sotmesa la nostra casa comuna, començant per aquelles accions que, encara que només sigui indirectament, alimenten els conflictes que estan assotant la humanitat. Així es fomenten i s'entrellacen desafiaments sistèmics, diferents però interconnectats, que assolen el nostre planeta.⁴ Em refereixo, en particular, a les disparitats de qualsevol tipus, al tracte inhumà que es dona a les persones migrants, a la degradació ambiental, a la confusió generada culpablement per la desinformació, al rebuig de tota forma de diàleg, a les grans inversions en la indústria militar. Tots són factors d'una amenaça concreta per a l'existència de la humanitat en el seu conjunt. Per tant, al començament d'aquest any volem posar-nos a l'escolta d'aquest crit de la humanitat per tal que tots, junts i personalment, ens sentim cridats a trencar les cadenes de la injustícia i, així, proclamar la justícia de Déu. Fer algun acte de filantropia esporàdic no és suficient. Es necessiten, en canvi, canvis culturals i estructurals, de manera que també hi hagi un canvi durador.⁵

II. Un canvi cultural: tots som deutors

5. L'esdeveniment jubilar ens convida a emprendre alguns canvis per a afrontar l'actual condició d'injustícia i desigualtat, recordant-nos que els béns de la terra no estan destinats només a alguns privilegiats, sinó a tothom.⁶ Pot

¹ *Spes non confundit*. Butlla de convocatòria del Jubileu Ordinari de l'any 2025 (9 maig 2024), 8.

² Cf. St. Joan Pau II, Carta ap. *Tertio millennio adveniente* (10 novembre 1994), 51.

³ Carta enc. *Sollicitudo rei socialis* (30 desembre 1987), 36.

⁴ Cf. Discurs als participants en l'Encontre promogut per les Acadèmies Pontificies de les Ciències i de les Ciències Socials (16 maig 2024).

⁵ Cf. Exhort. ap. *Laudate Deum* (4 octubre 2023), 70.

⁶ Cf. *Spes non confundit*. Butlla de convocatòria del Jubileu Ordinari de l'Any 2025 (9 maig 2024), 16.

ser útil recordar el que escrivia sant Basili de Cesarea: «Quina cosa, digues-me, et pertany? D'on l'has agafat per a posar-la a la teva vida? [...] Que potser no has sortit nu del ventre de la teva mare?, que no tornaràs nu novament a la terra? Els béns presents, d'on et venen? Si dius l'atzar, ets impiu, perquè no reconeixes el Creador, ni dones gràcies a allò que t'ha donat.»⁷ Quan falta la gratitud, l'home deixa de reconèixer els dons de Déu. En canvi, el Senyor, en la seva misericòrdia infinita, no abandona els homes que pequen contra ell; confirma més aviat el do de la vida amb el perdó de la salvació, ofert a tots mitjançant Jesucrist. Per això, ensenyant-nos el parenostre, Jesús ens convida a demanar: «Perdona les nostres ofenses» (Mt 6,12).

6. Quan una persona ignora el seu vincle amb el Pare, comença a allotjar la idea que les relacions amb els altres puguin ser governades per una lògica d'explotació, on el més fort pretén tenir dret d'abusar del més dèbil.⁸ Com les elits en el temps de Jesús, que s'aprofitaven dels sofriments dels més pobres, així avui a l'aldea global interconnectada,⁹ el sistema internacional, si no s'alimenta de lògiques de solidaritat i d'interdependència, genera injustícies exacerbades per la corrupció que atrapen els països més pobres. La lògica de l'explotació del deutor també descriu sintèticament l'actual “crisi del deute” que afecta diversos països, sobretot del sud del món.
7. No em canso de repetir que el deute extern s'ha convertit en un instrument de control, a través del qual alguns governs i institucions financeres privades dels països més rics no tenen escrúpols d'explotar de manera indiscriminada els recursos humans i naturals dels països més pobres, a fi de satisfer les exigències dels mercats.¹⁰ A això s'hi afegeix que algunes poblacions, més afeixugades pel deute internacional, també es veuen obligades a carregar amb el pes del deute ecològic dels països més desenvolupats.¹¹ El deute ecològic i el deute extern són dues cares d'una mateixa moneda d'aquesta lògica d'explotació que culmina en la crisi del deute.¹² Pensant en aquest Any jubilar, convido la comunitat

⁷ *Homilia de avaritia*, 7: PG 31, 275.

⁸ Cf. Carta enc. *Laudato si'* (24 maig 2015), 123.

⁹ Cf. Catequesi (2 setembre 2020): *L'Osservatore Romano*, 3 setembre 2020), p. 8.

¹⁰ Cf. Discurs als participants en l'Encontre “Debt Crisis in the Global South” (5 juny 2024).

¹¹ Cf. Discurs a la Conferència de les Parts en la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic – COP 28 (2 desembre 2023).

¹² Cf. Discurs als participants en l'Encontre “Debt Crisis in the Global South” (5 juny 2024).

internacional a emprendre accions de remissió del deute extern, reconeixent l'existència d'un deute ecològic entre el nord i el sud del món. És una crida a la solidaritat, però sobretot a la justícia.¹³

8. El canvi cultural i estructural per a superar aquesta crisi es realitzarà quan finalment ens reconeguem tots fills del Pare i, davant seu, ens confessem tots deutors, però també tots necessaris, necessitats els uns dels altres, d'acord amb una lògica de responsabilitat compartida i diversificada. Així podrem descobrir «definitivament que ens necessitem i ens devem els uns als altres».¹⁴

III. Un camí d'esperança: tres accions possibles

9. Si ens deixem tocar el cor per aquests canvis necessaris, l'Any de gràcia del Jubileu podrà reobrir la via de l'esperança per a cadascun de nosaltres. L'esperança neix de l'experiència de la misericòrdia de Déu, que és sempre il·limitada.¹⁵

Déu, que no deu res a ningú, continua atorgant sense parar gràcia i misericòrdia a tots els homes. Isaac de Nínive, un Pare de l'Església oriental del segle VII, escrivia: «El teu amor és més gran que les meves ofenses. Insignificants són les onades del mar respecte al nombre dels meus pecats; però si pesem els meus pecats en relació amb el teu amor, s'esfumen com el no-res.»¹⁶ Déu no calcula el mal comès per l'home, sinó que és immensament «ric en misericòrdia», perquè «ens ha estimat amb un amor tan gran» (Ef 2,4). Al mateix temps, escolta el crit dels pobres i de la terra. Seria suficient aturar-se un moment a l'inici d'aquest any, i pensar en la gràcia amb què cada vegada perdona els nostres pecats i condona tots els nostres deutes, per tal que el nostre cor s'inundi d'esperança i de pau.

¹³ Cf. *Spes non confundit*. Butlla de convocatòria del Jubileu Ordinari de l'any 2025 (9 maig 2024), 16.

¹⁴ Carta enc. *Fratelli tutti* (3 octubre 2020), 35.

¹⁵ Cf. *Spes non confundit*. Butlla de convocatòria del Jubileu Ordinari de l'any 2025 (9 maig 2024), 23.

¹⁶ *Discorso X* (Tercera col·lecció), *Pregghiera con cui i solitari si intrattengono*, 100-101: CSCO 638, 115. Sant Agustí fins i tot arriba a afirmar que Déu no deixa de fer-se deutor de l'home: «Poiché “nei secoli è la tua misericordia”, ti degni con le tue promesse di diventare debitore di coloro ai quali rimetti tutti i debiti» [Com que “la teva misericòrdia és per sempre”, et dignes amb les teves promeses a convertir-te en deutor d'aquells als quals perdones els deutes.] (cf. *Confessiones*, 5,9,17: PL 32, 714).

10. Per això, Jesús, en la pregària del *parenostre*, estableix una afirmació molt exigent: «així com nosaltres perdonem els nostres deutors», després que hem demanat al Pare la remissió de les nostres ofenses (cf. Mt 6,12). Per a perdonar una ofensa als altres i donar-los esperança cal, efectivament, que la pròpia vida estigui plena d'aquella mateixa esperança que arriba de la misericòrdia de Déu. L'esperança és sobreabundant en la generositat, no calcula, no exigeix comptes als deutors, no es preocupa del propi guany, sinó que té com a punt de mira un únic fi: aixecar el qui ha caigut, embenar els cors ferits, alliberar de tota forma d'esclavitud.

11. A l'inici d'aquest Any de gràcia, voldria, per tant, suggerir tres accions que puguin restaurar la dignitat en la vida de poblacions senceres i tornar a posar-les en camí sobre la via de l'esperança, per tal que se superi la crisi del deute i tots puguin tornar a reconèixer-se deutors perdonats.

Sobretot, reprenc la crida llançada per sant Joan Pau II en ocasió del Jubileu de l'any 2000, de pensar «en una notable reducció, sinó una total condonació, del deute internacional, que grava sobre el destí de moltes nacions».¹⁷ Que, reconeixent el deute ecològic, els països més rics se sentin cridats a fer el possible per a condonar els deutes d'aquells països que no estan en condicions de retornar el que deuen. Certament, per tal que no es tracti d'un acte aïllat de beneficència que porti a córrer el risc de desencadenar novament un cercle viciós de finançament, que porti a la creació d'un Document financer global, fonamentat en la solidaritat i l'harmonia entre els pobles.

A més, demano un compromís ferm per a promoure el respecte de la dignitat de la vida humana, des de la concepció fins a la mort natural, per tal que tota persona humana pugui estimar la seva vida i mirar al futur amb esperança, desitjant el desenvolupament i la felicitat per a ella mateixa i per als seus fills. Sense esperança en la vida és difícil que sorgeixi en el cor dels més joves el desig de generar altres vides. Aquí, en particular voldria convidar una vegada més a un gest concret que pugui afavorir la cultura de la vida. Em refereixo a l'eliminació de la pena de mort a totes les nacions. Aquesta mesura, en efecte, a més de comprometre la inviolabilitat de la vida, destrueix qualsevol esperança humana de perdó i de renovació.¹⁸

¹⁷ Carta ap. *Tertio millennio adveniente* (10 novembre 1994), 51.

¹⁸ Cf. *Spes non confundit*. Butlla de convocatòria del Jubileu Ordinari de l'any 2025 (9 maig 2024), 10.

M'atreveixo també a tornar a llançar una altra crida, apel·lant a sant Pau VI i a Benet XVI,¹⁹ per a les joves generacions, en aquest temps marcat per les guerres: destinem almenys un percentatge fix del diner destinat als armaments per a la constitució d'un Fons mundial que elimini definitivament la fam i faciliti en els països més pobres activitats educatives també adreçades a promoure el desenvolupament sostenible, contrastant el canvi climàtic.²⁰ Hem de buscar que s'elimini qualsevol pretext que pugui impulsar els joves a imaginar el seu futur sense esperança, o bé com una expectativa per a venjar la sang dels seus éssers estimats. El futur és un do per a superar els errors del passat, per a construir nous camins de pau.

IV. La meta de la pau

12. Aquells que emprendran, per mitjà dels gestos suggerits, el camí de l'esperança, podran veure cada vegada més propera la tan anhelada meta de la pau. El salmista ens confirma en aquesta promesa: quan «la fidelitat i l'amor es trobaran, s'abraçaran la justícia i la pau» (Sl 85,11). Quan em despullo de l'arma del préstec i restitueixo la via de l'esperança a una germana o a un germà, contribueixo al restabliment de la justícia de Déu en aquesta terra i m'encamino amb aquesta persona cap a la meta de la pau. Com deia sant Joan XXIII, la veritable pau només podrà néixer d'un cor desarmat de l'angoixa i la por de la guerra.²¹

13. Que el 2025 sigui un any en què creixi la pau, aquella pau real i duradora que no s'atura en les objeccions dels contractes o en les taules de compromisos humans.²² Cerquem la veritable pau, que és donada per Déu a un cor desarmat: un cor que no s'obstina a calcular allò que és meu i allò que és teu; un cor que dissipa l'egoisme en la promptitud

¹⁹ Cf. St. Pau VI, Carta enc. *Populorum progressio* (26 març 1967), 51; Benet XVI, Discurs al Cos Diplomàtic acreditat davant la Santa Seu (9 gener 2006); *Id.*, Exhort. ap. postsin. *Sacramentum caritatis* (22 febrer 2007), 90.

²⁰ Cf. Carta enc. *Fratelli tutti* (3 octubre 2020), 262; Discurs al Cos Diplomàtic acreditat davant la Santa Seu (8 gener 2024); Discurs a la Conferència de les Parts en la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic – COP 28 (2 desembre 2023).

²¹ Cf. Carta enc. *Pacem in terris* (11 abril 1963), 113.

²² Cf. Commemoració en el desè aniversari de la "Invocació a la pau a Terra Santa" (7 juny 2024).

d'anar a l'encontre dels altres; un cor que no dubta a reconèixer-se deutor respecte a Déu i per això està disposat a perdonar els deutes que oprimeixen el proïsme; un cor que supera el desànim pel futur amb l'esperança que qualsevol persona és un bé per a aquest món.

14. El desarmament del cor és un gest que involucra a tothom, als primers i als últims, als petits i als grans, als rics i als pobres. A vegades és suficient algun gest senzill, com «un somriure, un gest d'amistat, una mirada fraternal, una escolta sincera, un servei gratuït».²³ Amb aquests petits-grans gestos, ens acostem a la meta de la pau i l'aconseguiem més ràpid; encara més, al llarg del camí, juntament amb els germans i germanes reunits, ens descobrirem ja canviats respecte a com havíem sortit. Efectivament, la pau no s'aconsegueix només amb el final de la guerra, sinó amb l'inici d'un món nou, un món en el qual ens descobrim diferents, més units i més germans del que havíem imaginat.

15. Concediu-nos la vostra pau, Senyor! Aquesta és la pregària que elevo a Déu, mentre envio els meus millors desitjos per a l'any nou als caps d'estat i de govern, als responsables de les organitzacions internacionals, als líders de les diferents religions, a totes les persones de bona voluntat.

Perdoneu les nostres ofenses, Senyor com nosaltres perdonem als qui ens ofenen, i en aquest cercle de perdó concediu-nos la vostra pau, aquella pau que només vós podeu donar a qui es deixa desarmar el cor, a qui amb esperança vol remetre els deutes dels seus germans, a qui no resta sort al crit dels més pobres.

Francesc

²³ *Spes non confundit*. Butlla de convocatòria del Jubileu Ordinari de l'any 2025 (9 maig 2024), 18.

Missatge per a la XXXIII Jornada Mundial del Malalt

«L'ESPERANÇA NO ENGANYA» (Rm 5,5)

**Missatge del sant pare Francesc per a la
XXXIII Jornada Mundial del Malalt**

11 de febrer de 2025

Benvolguts germans i germanes,

Celebrem la XXXIII Jornada Mundial del Malalt en l'Any Jubilar 2025, en el qual l'Església ens convida a fer-nos "pelegrins d'esperança". En això ens acompanya la Paraula de Déu que, per mitjà de sant Pau, ens dona un gran missatge d'encoratjament: «L'esperança no enganya» (Rm 5,5), encara més, ens fa forts en la tribulació.

Són expressions consoladores, però que poden suscitar alguns interrogants, especialment en els qui pateixen. Per exemple: com romandre forts, quan sofrim en carn pròpia malalties greus, invalidants, que potser requereixen tractaments els costos dels quals superen les nostres possibilitats? Com fer-ho quan, a més del nostre sofriment, veiem patir aquells que ens estimen i que, encara que siguin al nostre costat, se senten impotents per no poder ajudar-nos? En totes aquestes situacions sentim la necessitat d'un suport superior a nosaltres: necessitem l'ajuda de Déu, de la seva gràcia, de la seva Providència, d'aquella força que és do del seu Esperit (cf. *Catecisme de l'Església catòlica*, 1808).

Aturem-nos, doncs, un moment a reflexionar sobre la presència de Déu que roman a prop de qui sofreix, en particular sota tres aspectes que la caracteritzen: l'encontre, el do i la compartició.

1. *L'encontre*. Jesús, quan va enviar en missió els setanta-dos deixebles (cf. Lc 10,1-9), els va exhortar a dir als malalts: «El Regne de Déu és a prop vostre» (v. 9). Els va demanar concretament que els ajudessin a comprendre que també la malaltia, encara que sigui dolorosa i difícil d'entendre, és una oportunitat d'encontre amb el Senyor. En el temps de la malaltia, efectivament, si per una part experimentem tota la nostra fragilitat com criatures –física, psicològica i espiritual–, per altra part sentim la proximitat i la compassió de Déu, que en Jesús ha compartit

els nostres sofriments. Ell no ens abandona i moltes vegades ens sorprèn amb el do d'una determinació que mai no hauríem pensat tenir, i que mai no hauríem trobat per nosaltres mateixos.

La malaltia, doncs, es converteix en ocasió d'un encontre que ens transforma; en la troballa d'una roca indestructible a la qual podem aferrar-nos per a afrontar les tempestes de la vida; una experiència que, fins i tot en el sacrifici, ens torna més forts, perquè ens fa més conscients que no estem sols. Per això es diu que el dolor comporta sempre un misteri de salvació, perquè fa experimentar el consol que ve de Déu de manera propera i real, fins «conèixer la plenitud de l'Evangeli amb totes les seves promeses i la seva vida» (St. Joan Pau II, Discurs als joves, Nova Orleans, 12 de setembre de 1987).

2. I això ens condueix al segon punt de reflexió: el *do*. Certament, mai com en el sofriment no ens adonem que qualsevol esperança ve del Senyor i que per això és, per damunt de tot, un do que hem d'acollir i conrear, restant "fidels a la fidelitat de Déu", segons la bonica expressió de Madeleine Delbrêl (cf. *La speranza è una luce nella notte*, Ciutat del Vaticà 2024, Prefaci).

Pel que fa a la resta, només en la resurrecció de Crist els nostres destins troben el seu lloc en l'horitzó infinit de l'eternitat. Només de la seva Pasqua ens ve la certesa que res, «ni el món de dalt ni el de sota, ni res de l'univers creat no ens podrà separar de l'amor de Déu» (Rm 8,38-39). I d'aquesta "gran esperança" deriva qualsevol altre raig de llum que ens permet superar les proves i els obstacles de la vida (cf. Benet XVI, carta enc. *Spe salvi*, 27.31). No sols això, sinó que el Ressuscitat també camina amb nosaltres, fent-se company nostre de viatge, com amb els deixebles d'Emmaús (cf. Lc 24,13-53). Com ells, també nosaltres podem compartir amb ell el nostre desconsort, les nostres preocupacions i les nostres desil·lusions, podem escoltar la seva Paraula que ens il·lumina i fa abusar el nostre cor, i ens permet reconèixer-lo present en la fracció del Pa, albirant en aquell ser amb nosaltres, fins i tot en els límits del present, aquell "més enllà" que en acostar-se ens retorna valentia i confiança.

3. I arribem així al tercer aspecte, el de la *compartició*. Els llocs on es pateix són sovint llocs d'intercanvi, d'enriquiment mutu. Quantes vegades, al peu del llit d'un malalt, s'aprèn a esperar! Quantes vegades, sent a prop de qui pateix, s'aprèn a creure! Quantes vegades, inclinant-se davant el necessitat, es descobreix l'amor! És a dir, ens adonem que som "àngels" d'esperança, missatgers de Déu, els uns per als altres,

tots junts: malalts, metges, infermers, familiars, amics, preveres, religiosos i religioses; i allí on estiguem: a la família, als dispensaris, a les residències de persones grans, als hospitals i a les clíniques.

I és important saber descobrir la bellesa i la magnitud d'aquests encontres de gràcia i aprendre a escriure'ls a l'ànima per a no oblidar-los; conservar en el cor el somriure amable d'un agent sanitari, la mirada agraïda i confiada d'un pacient, el rostre comprensiu i atent d'un metge o d'un voluntari, el semblant expectant i inquiet d'un cònjuge, d'un fill, d'un net o d'un amic entranyable. Totes són llums per atresorar, perquè, encara que sigui en la foscor de la prova, no sols donen força, sinó que ensenyen el gust vertader de la vida, en l'amor i la proximitat. (cf. Lc 10,25-37).

Benvolguts malalts, benvolguts germans i germanes que assistiu els qui pateixen, en aquest Jubileu vosaltres teniu més que mai un rol especial. El vostre caminar junts, efectivament, és un signe per a tots, «un himne a la dignitat humana, un cant d'esperança» (butlla *Spes non confundit*, 11), la veu del qual va molt més enllà de les habitacions i dels llits del sanatoris on es trobin, estimulants i animants en la caritat “el concert de tota la societat” (cf. *ibid.*), en una harmonia a vegades difícil de realitzar, però precisament per això, molt dolç i fort, capaç de portar llum i calor allí on més es necessita.

Tota l'Església us està agraïda. També jo ho estic i prego per vosaltres encomanant-vos a Maria, Salut dels malalts, per mitjà de les paraules amb què tants germans i germanes s'han adreçat a ella en les dificultats:

Sota la vostra protecció ens refugiem, oh santa Mare de Déu!
No defugiu les nostres súpliques en les nostres necessitats.
De tots els perills deslliureu-nos sempre.
Verge gloriosa i beneïda!

Us beneeixo, a vosaltres i a les vostres famílies i éssers estimats, i us demano, si us plau, que no us oblideu de resar per mi.

Francesc

Conferència
Episcopal
Tarraconense

Conferència Episcopal Tarraconense

COMUNICAT DE LA REUNIÓ n. 258

Els dies 12, 13 i 14 de febrer de 2025 ha tingut lloc la reunió n. 258 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), a l'edifici del Seminari de Tortosa.

A aquesta reunió hi han participat per primera vegada: Mons. Josep-Lluís Serrano Pentinat, bisbe coadjutor d'Urgell; i Fra Xabier Gómez Garcia, OP, bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

1. Els bisbes han rebut la visita del Sr. Ramon Bassas, Director general d'Afers religiosos de la Generalitat de Catalunya, amb qui han mantingut un diàleg a partir de la mirada sobre la realitat a nivell del nostre país; les propostes que la Direcció general pot oferir en un diàleg compartit a partir dels reptes i els desafiaments que aquesta realitat planteja; i els possibles camins de col·laboració, sense amagar les dificultats que s'han plantejat en alguns moments.
2. Han rebut la visita del fins ara President de Càritas Catalunya, el Sr. Francesc Roig Queralt, i el nou president, el Sr. Salvador Busquets Vila. Ha estat ocasió de valorar el treball fet fins ara i plantejar les línies d'actuació que es volen continuar o potenciar en el futur proper en relació a la col·laboració de les diverses Càritas diocesanes.
3. D'altra banda s'ha rebut el matrimoni, el Sr. Xavier Vallés i la Sra. Maite Monlleó, que a partir de la seva experiència personal han plantejat la necessitat de sensibilitzar la comunitat cristiana i de retruc el conjunt de la societat sobre el fet de la prematuritat i el dol gestacional, neonatal i perinatal, un fet que afecta les famílies que ho han patit i ho pateixen. Els bisbes han suggerit un treball amb les delegacions diocesanes de Pastoral de la Salut, i de Família i Vida.

4. També hi ha participat el Dr. Jordi Sardà Pons, ecònom de l'Arquebisbat de Tarragona, que ha presentat l'estat de comptes de la CET de l'any 2024 i el pressupost previst per a aquest any 2025.
5. Finalment han rebut la visita del Sr. Òscar Bardají, delegat diocesà de Mitjans de comunicació social de l'arquebisbat de Tarragona, que ha compartit amb els bisbes la realitat i els reptes en relació amb la informació religiosa, especialment en els mitjans de comunicació (televisió; ràdio; publicacions d'informació diàries tant en format físic com a través de webs).
6. D'acord amb els Estatuts de la CET, s'han renovat les responsabilitats dels bisbes en els diversos àmbits pastorals interdiocesans que hi ha constituïts. El llistat d'aquests àmbits i el bisbe que els presideix per als propers cinc anys es pot consultar al final d'aquesta nota. D'altra banda, s'ha vist la conveniència, davant la realitat social que vivim, de crear un nou àmbit dedicat a «Migracions i Pastoral Intercultural», que ha assumit Fra Xabier Gómez Garcia, OP, bisbe de Sant Feliu de Llobregat, que haurà de coordinar i impulsar el treball interdiocesà a partir de les realitats pastorals ja existents en algunes de les diòcesis catalanes.
7. D'altra banda s'han plantejat propostes per al treball de la recepció del Sínode: «Per una Església sinodal: comunió, participació, missió», a cada una de les diòcesis i en el conjunt de l'Església catalana; així com també com acollir i aterrar el treball proposat en el recent Congrés de vocacions: «Per a qui soc?», organitzat per la Conferència Episcopal Espanyola, els passats 7, 8 i 9 de febrer.
8. Finalment s'han revisat diverses iniciatives pastorals interdiocesanes que han estat realitzades des de la darrera reunió, com la trobada del clergat de Catalunya del 30 d'octubre passat amb motiu del mil·lenari del Monestir de Montserrat; així com iniciatives que fa temps que s'estan treballant o noves iniciatives: la celebració ecumènica del 1.700 aniversari del Concili de Nicea; la celebració del 25è aniversari de la instauració del catecumenat a Catalunya, serveis diocesans que acompanyen i ajuden a la preparació de les persones que volen esdevenir cristianes en edat adulta; una trobada de joves amb motiu del mil·lenari del Monestir de Montserrat, prevista per al 25 d'octubre vinent; i la represa de l'activitat del Concurs Bíblic, obert aquesta ocasió no només a l'àmbit escolar sinó també a l'universitari. El darrer dia va tenir un caire més lúdic i de convivència amb la visita al delta de l'Ebre, lloc emblemàtic de la diòcesi tortosina que ha acollit aquesta reunió.

Conferència
Episcopal
Espanyola

Conferència Episcopal Espanyola

Nota y rueda de prensa final de la 269ª Comisión Permanente

La Comisión Permanente ha celebrado su 269º reunión los días 25 y 26 de febrero en la sede de la Conferencia Episcopal Española (CEE), en Madrid. En la celebración eucarística previa al inicio de la Permanente, los obispos rezaron por los enfermos, pidiendo especialmente por el papa Francisco.

El secretario general de la CEE, Mons. Francisco César García Magán, informa en rueda de prensa, el jueves 27 de febrero, sobre los trabajos de este encuentro.

Líneas pastorales para el período 2026-2030 y aplicación del documento final del Sínodo

La Comisión Permanente ha comenzado a perfilar las líneas pastorales de la CEE para el período 2026-2030. El presidente, Mons. Luis Argüello, ha expuesto algunas ideas para comenzar a reflexionar. Todas las aportaciones que se han hecho se recogerán en un primer borrador que se presentará en la próxima Asamblea Plenaria, que tendrá lugar del 31 de marzo al 4 de abril. Hasta finales del curso 2024-2025 están vigentes las orientaciones pastorales y las líneas de acción “Fieles al envío misionero”.

También se ha dialogado sobre cómo aplicar a la vida de la Iglesia en España el documento final del Sínodo “Por una Iglesia sinodal: comunión, participación y misión”. Para ello, Mons. Francisco Conesa, que participó en la Asamblea en representación de la CEE, ha presentado un resumen de este texto. También la Plenaria continuará estudiando este tema.

Celebración Ecu­mé­nica con motivo del 1700 aniversario del Concilio de Nicea

La Subcomisión Episcopal para las Relaciones Interconfesionales y el Diálogo Interreligioso está coordinando la celebración de un acto ecuménico con motivo del 1700 aniversario del Concilio de Nicea. En este acto se hará pública una Declaración con la que invitar a renovar la fe de Nicea.

Mons. Francisco Conesa, presidente de la Comisión Episcopal para la Doctrina de la Fe, a la que pertenece esta Subcomisión, ha presentado a la Permanente un borrador del texto que, tras recoger las indicaciones que han hecho los obispos en esta Comisión Permanente, pasará a la próxima Asamblea Plenaria.

Centenario de las apariciones de la Virgen a sor Lucía en Pontevedra

El arzobispo de Santiago de Compostela, Mons. Francisco José Prieto, y el director del secretariado de la Comisión Episcopal para los Laicos, Familia y Vida, Luis Manuel Romero, han adelantado las propuestas pastorales en las que están trabajando para conmemorar el centenario de las apariciones de la Virgen a sor Lucía en Pontevedra. También han informado sobre el estado de las reformas del Santuario en el que se apareció, del que es responsable, en nombre de la CEE, Luis Manuel Romero.

Reglamento educación

Por su parte, Mons. Alfonso Carrasco, presidente de la Comisión Episcopal para la Educación y Cultura, ha llevado a la reunión el Reglamento del Consejo General de la Iglesia en la educación, que pasará a la Asamblea Plenaria.

Proyecto “Recordar la santidad en la Iglesia particular”

También ha intervenido en la Comisión Permanente la directora de la Oficina para las Causas de los Santos, Lourdes Grosso, para presentar el proyecto “Recordar la santidad en la Iglesia particular”. El objetivo de esta nueva

iniciativa es elaborar unas Orientaciones que puedan ayudar a las diócesis en la pastoral de la santidad. Su base será la Carta del papa Francisco para conmemorar en las Iglesias particulares a sus Santos, Beatos, Venerables y Siervos de Dios, de 16 de noviembre de 2024.

Otros temas de orden del día

El orden del día se completa con la información sobre el estado actual de Ábside (COPE y TRECE).

Como es habitual, se ha aprobado el orden del día de la próxima Asamblea Plenaria y distintos nombramientos. También se ha dado el visto bueno a la publicación conjunta entre la BAC y San Pablo del libro “La Biblia. Escrutad las Escrituras”. Además, se han tratado diversos temas económicos y de seguimiento.

Nombramientos

La Comisión Permanente ha designado a Mons. Santos Montoya Torres nuevo Consiliario de la Acción Católica de España. Además, ha realizado los siguientes nombramientos:

- Juan Antonio Pérez Mena, laico de la diócesis de Albacete, como presidente de la “Federación de Scouts de Castilla-La Mancha”.
- P. José Javier de Eguilaz López de Ciordia csv, religioso de la Congregación de los Clérigos de San Viator, como Asistente Eclesiástico de la Asociación “Cristianos Sin Fronteras”.

Sumari

ESGLÉSIA DIOCESANA

Bisbe diocesà

Decrets.....	5
Comunicacions.....	8
Aneu mar endins	11
Activitats del Sr. Bisbe.....	23

Secretaria General i Cancelleria

Admissió a ordes	26
Estatuts de la Cúria diocesana	27

Vida diocesana

Crònica del Consell Pastoral Diocesà.....	63
Crònica diocesana	65
Material de formació	69

SANTA SEU

Sant Pare

Jornada Mundial de la Pau.....	93
Jornada Mundial del Malalt.....	100

CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE

Comunicat de la Reunió n. 258.....	105
------------------------------------	-----

CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA

Nota de la 269 ^a Comisión Permanente	109
---	-----

Subscripció anual: 35 €

Exemplar solt: 8 €

*El preu de la subscripció comprèn només l'edició del
«Butlletí del Bisbat de Terrassa» de l'any en curs*